

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 2.50, bez odnośnika zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁÓDZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64
„ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Kelle-Krauz 1. „ROBOTNIK LUBELSKI” Lublin, ul. Bychawska 24. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaflarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-spaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Zeppelin w płomieniach

Olbrzymi sterowiec wskutek eksplozji runął na ziemię

Kilkadziesiąt osób spaliło się żywcem — Straszliwe sceny na lotnisku

Z Nowego Jorku nadeszły wiadomości o strasznej eksplozji na transatlantycznym sterowcu „Hindenburg” w czasie lądowania w Lakehurst. Z niewyjaśnionych dotąd przyczyn w chwili, gdy sterowiec zbliżał się do wieży, gdzie miał zakotwiczyć się, nastąpił wybuch i sterowiec stanął w płomieniach. Płonący Zeppelin runął na ziemię z ogłuszającym hukiem. Zorganizowana natychmiast akcja ratunkowa napotykała na wielkie przeszkody, gdyż niemożliwym było zbliżyć się do palących się szczątków sterowca.

Zeppelin miał na pokładzie 100 osób, w tym 39 pasażerów i 61 członków załogi.

Katastrofa wydarzyła się o godz. 19.20 według czasu nowojorskiego (około 2 nad ranem wg. czasu naszego) policja w New-Jersey zaalarmowała niezwłocznie cały stan, wzywając na miejsce wypadku lekarzy, karetki pogotowia oraz pielęgniarki. Amerykańskie towarzystwo lotnicze nadesłało niezwłocznie samolot z lekarzami i materiałem opatrunkowym. W akcji ratunkowej brała udział również kompania żołnierzy.

Katastrofa nastąpiła na wysokości 100 mtr. nad ziemią

Jeden z funkcjonariuszów, zatrudnionych na lotnisku, znajdował się w chwili eksplozji obok wieży, do której był umocowywany Zeppelin. Twierdzi on, iż „Hindenburg” w chwili katastrofy znajdował się najwyżej na wysokości 100 metrów. Widać było dokładnie pasażerów rozbawionych i śmiejących się, którzy radośnie witali zgromadzonych na lotnisku, powiewając chusteczkami. Nagle nastąpiła straszna eksplozja. Służba i funkcjonariusze, pomagający w manewrowaniu statku podczas lądowania zaledwie zdążyli odbiec na stronę, zanim zwałiła się na ziemię płonąca i dymiąca masa aerostatu.

Pomimo niesłychanego gorąca, jakie wydzielano się z płonącej masy, wszczęto akcję ratunkową i dostano się do wnętrza płonącego sterowca.

Pierwsze osoby dostały się do wnętrza statku o godz. 17.50 według czasu miejscowego. Przede wszystkim natrafiono w pobliżu kabiny komendanta na zniekształcone w okropny sposób zwłoki mężczyzny.

O godz. 21.15 nastąpiły trzy dalsze eksplozje.

Urzednicy celni, którzy znajdowali się na lotnisku w chwili katastrofy, twierdzą, iż dotychczas wydobyto z pod szczątków aerostatu zwłoki 37 ofiar katastrofy.

Sterowiec płonął przez wiele godzin

Szczegóły katastrofy nie są jeszcze kompletne, albowiem pożar sterowca, który wskutek eksplozji stanął w płomieniach, był tak straszny i trwał tak długo, że nie można było przez kilka go-

dzin zbliżyć się do miejsca katastrofy. Dotąd więc nie wiadomo oficjalnie, ile osób zginęło. Nieoficjalnie podawane są następujące liczby: pasażerów było na „Hindenburgu” 39, załogi 61. Uratowanych ma być 20 pasażerów i 44 załogi. Oznaczałoby to, że w płomieniach zginęło 35 osób.

Katastrofa nastąpiła w chwili, gdy „Hindenburg” przyczepiony był do masztu, a pasażerowie mieli za chwilę wysiadać. Niewątpliwie eksplozji była kilka i następowały one jedna po drugiej, w odstępach czasu, ogarniając coraz to inne części sterowca płomieniami.

Około 9-ej wieczorem, wedle czasu amerykańskiego, a więc po przeszło 2 godzinach po eksplozji nastąpiły jeszcze 3 eksplozje.

Około 10-ej wieczorem, czyli o trzeciej nad ranem wedle czasu europejskiego, SZCZĄTKI STEROWCA STANOWIŁY JESZCZE MORZE PŁOMIENI.

Fakt, że pożar był tak intensywny, przypisują motorom Diesla i smarom, które używane były dla pędzenia tego motoru.

Istnieje przypuszczenie, że eksplozja spowodowana była przez burzę, jaka szalała, gdy „Hindenburg” przyczepiany był do masztu.

Kpt. Lehman, który kierował sterowcem, jest uratowany, ale leży w szpitalu z ciężkimi ranami z powodu poparzenia. Uratował się, wyskakując z kabiny kontroli.

Pierwsza eksplozja nastąpiła w tyle aerostatu

Dyrektor portu lotniczego w Lakehurst Gill Robb Wilson oświadczył:

W eksplozji, która zniszczyła aerostatek, dziwne jest to, iż pierwszy wybuch nastąpił w zbiornikach wodoru w tyle statku. Aerostatek gotów był już do zakotwiczenia, kiedy płomień objął jego tył. Osoby, które uratowały się, znajdowały się w gondoli z maszynami. Od 21 lat — powiedział p. Wilson — wielokrotnie widziałem różne wybuchy i samoloty w płomieniach, ale NIGDY NIE WIDZIAŁEM NIC PODOBNEGO DO WYBUCHU „HINDENBURGA”.

Marynarze, którzy rzucili się na ratunek pasażerów płonącego statku, zasługują na jak największą pochwałę. Oświadczenie swe p. Wilson zakończył, jeszcze raz twierdząc, iż JEST COŚ DZIWNEGO W PRZYZCYNACH TEJ KATASTROFY.

Przyczyną katastrofy było używanie wodoru zamiast droższego helium

Sekcja lotnicza amerykańskiego departamentu handlu rozpoczęła dochodzenie, by wyśledzić przyczynę katastrofy „Hindenburga”. Już obecnie w amerykańskich kołach oficjalnych uważają, iż główną przyczyną katastrofy było WYPEŁNIANIE GO WODOREM.

Przypominając, iż dr. Eckner przewidywał, że podczas pierwszej podróży Zeppelina do Stanów Zjednoczonych będzie użyty gaz helium. Wszystko było już przygotowane, by została dostarczona odpowiednia ilość tego gazu,

ALE NIEMCY NIE ZGODZIŁY SIĘ NA WYWÓZ KONIECZNEJ ILOŚCI DEWIZ.

Produkcja przemysłowa helium jest dosyć kosztowna, a z drugiej strony Stany Zjednoczone i Kanada są jedynymi krajami, posiadającymi naturalne źródła helium.

ECKNER BYŁ WIEC ZMUSZONY W DALSZYM CIĄGU UYWAĆ WODORU, POMIMO NIEBEZPIECZENSTWA POŻARU.

Według ostatnich danych, zginęło w katastrofie 32 osoby. Dwie ofiary katastrofy zmarły w szpitalu. Uratowano 24 pasażerów i 42 członków załogi. Kilka osób — jak twierdzi Reuter — uratowano dzięki zimnej krwi i przytomności umysłu załogi. „Hindenburg” miał odlecieć z powrotem do Europy o północy, a więc wkrótce po wylądowaniu w Ameryce. Pasażerowie, którzy przybyli, byli przerażeni, spostrzegając zamiast sterowca płonące szczątki Zeppelina. Większość pasażerów zamierzała udać się na uroczystość koronacyjną do Londynu.

Burmistrz Nowego Jorku La Guardia przybył na miejsce katastrofy i osobiście objął kierownictwo akcją ratunkową. Szczątki sterowca są pilnowane przez oddział wojska i policję stanu New Jersey. W nocy jedynie rząd czerwonych świateł wskazuje miejsce, gdzie wydarzyła się katastrofa. W jednej z sal obok wielkiego hangaru urządzono kaplicę, w której złożone są zwłoki ofiar katastrofy. Policja na razie nie pozwala nikomu zbliżyć się do szczątków sterowca. Na miejsce katastrofy przybyli już przedstawiciele władz waszyngtońskich i rozpoczęły dochodzenie, by wyśledzić przyczynę katastrofy.

Sterowiec „Hindenburg”

Agencja Havasa w depeszy z Berlina podaje opis aerostatu, który zginął w katastrofie:

Sterowiec „Hindenburg”, należący do towarzystwa Zeppelin, został zbudowany w r. 1932 w Friedrichshafen. Długość jego wynosi 248 metrów, średnica 41 metrów. Był on zbudowany z duraluminium. Pojemność jego wynosiła 290 tys. metrów sześć. Sterowiec ten powinien być wypełniany za pomocą helium. Odstąpiono jednakże od tej zasady z powodu zbyt wielkich kosztów. „Hindenburg” posiadał 4 motory o sile 1000 koni każdy. Szybkość jego wynosiła około 150 klm. na godzinę.

Kabiny, przeznaczone dla pasażerów, mogły pomieścić 50 osób.

„Hindenburg” należał do najbardziej współczesnych i najnowszych Zeppelinów. Wewnętrzne urządzenie było zbytkowne. W kabinach znajdowała się ciepła i zimna woda. Specjalna sala była przeznaczona na palarnię.

Bilet do Ameryki Północnej kosztował 1000 marek, do Ameryki Południowej 1500 marek. Przeciętnie podróż z Frankfurtu n. Menem do Lakehurst trwała dwa i pół dnia. Z Frankfurtu do Rio de Janeiro 4 dni. Towarzystwo straciło obecnie swój najlepszy aerostatek. Rozporządza jeszcze aerostatem „Graf Zeppelin”, liczącym lat 10. W warsztatach w Friedrichshafen jest budowany statek powietrzny według planów, na których oparta była konstrukcja „Hindenburga”.

Londyn bez autobusów

Olbrzymia metropolia W. Brytanii — jak wiadomo z depeszy — została sparaliżowana przez strajk autobusów. Na zdjęciu widzimy w nieruchomione autobusy w jednej z dzielnic Londynu.

Wybory w Japonii

Jak już podaliśmy, w Japonii odbyły się wybory do Parlamentu, które przyniosły rządzącej klicie wojskowej druzgoczącą klęskę. Na zdjęciu składanie głosów w komisji wyborczej.

Ze świata kultury

RĘKOPISY CHOPINA ZAKUPIO- NE PRZEZ RZĄD POLSKI.

W tych dniach odbyło się w Lipsku przejęcie w posiadanie Rządu polskiego rękopisów Chopina, nabytych przez Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Pub. w firmie wydawniczej „Breitkop i Haertel”.

Nabyto rękopisy 48 kompozycji, m. in. tak ważne rzeczy, jak drugi koncert d-moll, sonaty b-moll i h-moll, scherza b-moll, cis-moll, nocturny d-dur, g-dur i in., fantazja d-moll, allegro de concerto, polonaise-fantazja, wiele mazurków i t. d.

Już przy pobieżnym przejrzaniu rękopisów, znawcy muzyki zauważyli cały szereg odchyleń od najbardziej rozpowszechnionych wydań. Nie ulega kwestii, że posiada nie tych rękopisów da bezcenny materiał krytyczny do wydawania i wykonywania dzieł Chopina.

STULECIE URODZIN MICHAŁA BAŁUCKIEGO.

W roku bieżącym przypada stulecie urodzin Michała Bałuckiego, pisarza, który całą swoją twórczością i życiem najsilniejszymi więzami złączony był z Krakowem. Jako pierwsza zapowiedź zwrotu pojęć i uznania należnego pisarzowi, niedocenianemu za życia, którego obojętność i sztywność krytyki pchnęły do samobójstwa i który skończył tragicznie, jak większość wybitnych ludzi jego epoki, odbył się staraniem Związku Zawodowego Literatów na Uniwersytecie Jagiellońskim odczyt Józefa Wiśniewskiego p. t. „W stulecie Michała Bałuckiego”. Prelegent podkreślił wielkie wartości dorobku literackiego Bałuckiego, który był jednym z najpłodniejszych pisarzy i dramaturgów polskich, oraz zwrócił uwagę na jakże wyraźny i dokładny obraz starego Krakowa, występujący w jego dziełach, starego, mieszczańskiego Krakowa, którego Bałucki nieodrodnym był dzieckiem. Kończąc swoje prze-

mówienie, składając hołd pisarzowi, wyraził prelegent przekonanie, że w związku z setną rocznicą urodzin pisarza tak znanemu dla Krakowa i zasłużonemu, zarząd miasta nazwie jego imieniem jedną z ulic.

POLSKI PRZEKŁAD KSIĄŻKI WNUCZKI BALZAKA I PANI HAŃSKIEJ.

Niedawno ukazała się na rynku wydawniczym powieść Marii Stjernstedt, pisarki szwedzkiej, w której żyłach płynie krew polska. Pani Stjernstedt jest wnuczką Balzaka i pani Hańskiej. Wyszła z domu za szwedzkiego publicystę i jest — mimo młodego wieku — prezesem szwedzkiego związku pisarzy w Sztokholmie. Jej ostatnia książka p. t. „Jej Matka”, ukazała się nakładem wyd. „Płomień”. Treść jej są dzieje samotnej kobiety, niezależnej majątkowo, która walczy z miłością. W słowach pełnych realizmu i z głębokim знaniem tematu, daje nam autorka sylwetkę matki, która — mimo walki wewnętrznej — wróciła jednak do swego dziecka, gdyż odeszła się w niej zew krwi.

CO CZYTA HOLANDIA?

Według ostatnich cyfr podanych urzędowo wynika, że w ubiegłym roku ukazało się w Holandii 8.028 książek i 1.910 pism. Dla orientacji podajemy kilka liczb z okresu 1926—1935 w porządku chronologicznym: 6.047, 6.889, 7.290. Na 600 powieści i utworów literackich przypada 275 książek prozy Holendrów, resztę, 325, stanowią przekłady z języków angielskiego 56%, niemieckiego 29% i innych.

CZYTELNICZA STATYSTYKA W RUMUNII.

Czynnikami oficjalne Rumunii podały liczby dotyczące ostatnich wydawnictw książkowych w roku zeszłym: liczba ich wynosi 5924. O ile chodzi o rok 1930, to zamyka się on liczbą 4377 pozycji. Należy zaznaczyć, że w skład tej licz-

by wchodzi zarówno dzieła naukowe, jak z zakresu spraw społecznych i politycznych, pozostawiając filozoficzne, artystyczne, monografie poświęcone muzyce, rzeźbie i malarstwu. Co do tłumaczeń z języków obcych, to pierwsze miejsce zajmują dzieła francuskie w liczbie 180—205. Dzieła niemieckie, których w r. 1934 było na rynku rumuńskim 192, spadły obecnie do liczby 156 w roku zeszłym. Tłumaczenia z angielskiego wyrażają się imponująco skromną cyfrą 29 pozycji — natomiast o tłumaczeniach książek polskich nie znajdujemy ani jednej cyfry.

Zakład Położniczo-
Ginekologiczny „SALUS” Moniuszki 7, tel. 3.18.66
JANINY CHMIELEWSKIEJ WARSZAWA
PORODY — OPERACJE — PORADY
Pokoje pojedyncze i wspólne. Nowoczesne komfortowe urządzenie

Sytuacja na froncie

Walki pod Bilbao i w Aragonii

NA FRONCIE BILBAO.

Na odcinku Guernica faszystów wczoraj gwałtownie zaatakowali zdobyte przez republikanów pozycje. Powstańcy pozostawili wielu zabitych, wycofując się na swe pozycje wyjściowe. Stracono jeden samolot nieprzyjacielski. Na

odcinku Eibar rozproszone kilka skupień nieprzyjaciela.

NA FRONCIE ARAGONSKIM.

Na froncie aragońskim lotnicy rządowi bombardują miasta. Rządowe samoloty rzuciły również bomby na ulice miasta Ferra Nue-

Sytuacja w Katalonii

Według informacji nadeszłych z Barcelony, wczoraj jeszcze toczyły się walki uliczne. Były one szczególnie gwałtowne na niektórych przedmieściach, na ogół biorąc jednak zwłaszcza w centrum miasta, natężenie walk osłabło. Liczba ofiar, jak twierdzi Havas, była również mniejsza. Niektóre sklepy spożywcze w godzinach rannych zostały otwarte. Pisma ukazują się w zmniejszonym formacie.

Jak donosi prasa paryska, gen. Sebastian Pozas Perea, wysłany przez Rząd do Barcelony, celem przywrócenia porządku, został mianowany dowódcą 4-tej dywizji, której komendant dotychczasowy gen. Jose Arancuren Roland został złożony z dowództwa. Poza tym gen. Pozas Perea ma wejść w skład Rządu katalońskiego, aby objąć w nim sprawy wojskowe.

General Pozas odbył liczne konferencje z przedstawicielami Generalitatu. General wydał odezwę, nawołującą do spokoju. „Echo de Paris” donosi, że liczne oddziały anarchistów, znajdujące się na froncie aragońskim, opuściły swe odcinki i, zabierając z sobą artylerię i tanki, udały się do Barcelony.

W płątek nadeszły wiadomości z Barcelony, że życie w mieście powraca do normalnego trybu. Robotnicy odpowiadając na apel narodowej konfederacji pracy i generalnego związku pracowników, powracają do pracy. Kolej podziemia jest już czynna, jak również kilka linii autobusowych. Na liniach tramwajowych dokonywane są pospieszne reperacje, — celem umożliwienia podjęcia ruchu.

Strajk w Hollywood

Pracownicy przemysłu kinematograficznego, którzy obecnie strajkują, zwrócili się z wezwaniem do wszystkich organizatorów robotniczych, nawołując do bojkotu wszystkich sal kinematograficznych w Stanach Zjednoczonych.

Wobec odmowy producentów uznania syndykatów i zatrudniania robotników, należących do związków.

Bilans rozmów rzymskich

Virginio Gayda, omawiając na łamach „Giornale d'Italia” wyniki rzymskiej wizyty ministra spraw zagranicznych Rzeszy barona von Neuratha, pisze, iż w sprawach gospodarczych postanowiono ożywić wzajemną wymianę oraz rozwinąć współpracę na terenie imperium włoskiej Afryki wschodniej. Współpraca ta znalazła już swój wyraz w założeńiach towarzystwa górniczego, którego technicy pracują na terenie abisyńskim. W okresie sankcyj Niemcy zajęły pierwsze miejsce w handlu zagranicznym Włoch. Ten prymat winien być utrzymany przy równoczesnym rozszerzeniu eksportu włoskiego do Niemiec.

Odnosząc do projektów, wysuwanych przez Waszyngton w sprawie światowych porozumień ekonomicznych, Włochy i Niemcy go-

towe są w tym kierunku współpracować pod trzema warunkami: 1) projekty winny być realne, a nie utopijne, 2) winny być wolne od tendencji hegemonii na rzecz niektórych państw, 3) nie mogą zmierzać do zniesienia polityki autarchicznej, którą muszą prowadzić Niemcy i Włochy.

Wpływy i wydatki budżetowe w kw. etniu

Ogółem dochody w kwietniu wyniosły 190.680 tys. złotych i są wyższe od kwietnia roku ubiegłego o przeszło 15 mil. zł.

Wydatki wyniosły 189.930 tys. złotych i są również większe od wydatków z kwietnia roku ubiegłego o 14.900 tys. zł., przy czym na zwiększenie tej wypływu przede wszystkim przewidziana w budżecie zwiększona obsługa długów państwowych. (PAT.).

Pokwitowania

Na Robotniczy Instytut Kultury Fizycznej im. D-ra Jerzego Michałowicza

W dniu imienin p. dr. Stanisławy Michałowiczowej Jadwiga i Andrzej Jakubowscy zł. 15.
F. i W. Stephan zł. 8.

WŚRÓD SPRZECZNOŚCI.

„Narodowa” (endecka) ideologia jest pełna sprzeczności. Tym sprzecznościom poświęcimy obszerny artykuł w jednym z najbliższych numerów. Jedną z najciekawszych sprzeczności jest jedno cześnie istniejące pierwiastki antysemitki i chrześcijański. Jak je pogodzić? Weźmy np. żydów ochrzczonych. Z punktu widzenia chrześcijaństwa wzrost liczby chrztów jest pożądanym; a z punktu widzenia antysemitki? Chyba nie... Łamie sobie głowę nad tym „problemem” „Dziennik Narodowy”.

„Nie można negować, że przez chrzest, a raczej przez współzycie — na skutek chrztu — z narodem polskim, przez przejęcie się jego tradycją i jego uczuciowością, — wreszcie przez pracę dla tego narodu — może neofita stać się Polakiem. Takie fakty były. Ale jakże trzeba być wobec nich ostrożnym! Ile szkody może przynieść zbytnia z naszej strony łatwowierność. Pewniejszą gwarancję dają dopiero dalsze pokolenia.

Pozostaje ponadto sprawa druga: Czy w obecnych warunkach czasach takie przejęcia w większej ilości są pożądanym? Przecież chodzi nam o zachowanie naszej indywidualności duchowej”. „Dziennik Narodowy” wypowiada się przeciw wzrostowi liczby ochrzczonych żydów. A klerikalny „Głos Narodu” przedrukowuje tę opinię bez komentarza. Tak endecy i klerycali uwikłali się w sprzecznościach.

MANEWRY.

Endeckie pisma, widząc niepopularność, zwłaszcza w masach pracujących, hasła faszystowskiej dyktatury, „monopartyjności”, „totalizmu” etc. — usiłują obecnie zamaskować swoje stanowisko ustrojowe. Może także wpłynęła papieska encyklika przeciw hitlerzemu? Może istnieje jakaś rachuba na współdziałanie z prawicą ludowców? Stąd te nowe manewry. Np. „Kur. Poznański” pisze —

„Polski obóz narodowy nie stał nigdy i nie stoi na stanowisku „totalistycznym”. Jeśli ostatnio z okazji uchwały Rady Naczelnej Stronnictwa Narodowego niektórzy pisarze, „Gazeta Polska” a także tutejsze gazety przeobrażenia, próbują twierdzić, jakoby Stronnictwo Narodowe zmierzało do „monopartyjności”, — to jest to mowa tendencyjna przekierowanie faktów”. „Dziennik Nar.” dodaje (dwuznacznie):

„Dyktatury są z natury rzeczy ustrojami przejściowymi. Mają one sens wówczas, gdy zadaniem ich jest przeprowadzić naród przez okresy wielkich przeobrażeń”. Nieuważny i lekkomyślny czytelnik gotów jest pomyśleć, że to jakaś antytotalistyczna deklaracja. Czytajmy jednak dalej: co to znaczy „ustroj przejściowy”? „Dyktatury mają tylko wówczas sens i znaczenie, jeśli są narzędziem nowych prądów narodowych, jeśli służą celowi przeprowadzenia państwa przez okres zamętu, położenia fundamentów pod nowy porządek i utrwalenie tego nowego porządku”.

Teraz już jest rzeczą jasną, że dyktatura — to rzecz konieczna: wszak właśnie (zdaniem endecków) przeżyjemy „okres zamętu” i t. d.

Jak widzimy, „Kur. Poznański” totalizm „odrzuca”, a „Dziennik” uważa go za „ustroj przejściowy”. Wszystkie te manewry mają na celu zamaskowanie faszystowskich sympatyj i dążeń endecków.

HITLEROWCY O KLERZE KATOLICKIM.

To, co wypisuje hitlerowski prasa o klerze katolickim, przechodzi wszelkie pojacie! Bierze do ręki „Beobachter” Nr. 120. Ogromny artykuł p. t.: „Kościoły i klasztory poniżone do poziomu domów rozpusty”. Nie chcemy cytować obszernie. Ale jest tam mowa i o „zakrystiach, które stały

się... już nie wymienimy czym; i o homoseksualizmie i o jeszcze straszniejszych rzeczach. „Tysiąc księży i zakonników jest winnych przekroczeń seksualnych i zasięga na ławie oskarżonych! — pisze „Beobachter”.

Atak na kler bezwzględny. Powinno to chyba trochę pomniejszyć zapal do faszyzmu w kołach klerikalnych. Zwłaszcza w związku z antyhitlerowską encykliką.

Ale u nas w Polsce tego tak bardzo nie widzimy.

„NIE GALOPUJ SIĘ! NIE GALOPUJ SIĘ!”

Jest to, jak wiadomo, szczytne hasło pani Dulskiej. W tym też duchu napisał artykuł „Czas” p. t.: „Ostrożnie z reformami”. Z jakimi? Przecież w Polsce nie ma żadnych poważniejszych reform — socjalnych, gospodarczych lub politycznych! Ale stara konserwa drży ze strachu i pisze drżącym piórem:

„Reformator nie może więc nigdy być zbyt ostrożny. Powtarzamy, każda zmiana kosztuje. — Trzeba więc zrobić dokładny obrachunek, by koszty nie przewyższyły osiągniętych korzyści”.

O co chodzi? O reformę rolną? O przebudowę gospodarczą? O reformę wyborczą?

Wciąż się Polsce wmawia, że za mało ma „dynamizmu” w porównaniu z ościennymi państwami. Ale stary „Czas” boi się każdej zmiany, każdej reformy. I uważa przy tym, że reprezentuje ideologię — Baldwin...

KATOLICYZM A KWESTIA SPOŁECZNA.

W „Sodalitas Marianus” ks. jezuita Wawryn gromi katolików za obojętność wobec kwestii społecznej. „Dziennik Narodowy” streszcza te wywody:

„Ułatwiają walkę (z kościołem) sami katolicy przez swoją bezczynność i uchylenie się od odpowiedzialności za bieg wypadków. Najwyższą zdobyczą są na świadectwie miłosierdzia, na samarytańskich nalewaniu oliwy do otwartych już ran. Nie zapobiegają złu przez ustanowienie lepszego porządku prawnego i zdrowych urządzeń społecznych. Nakładają tylko angielskie piasty na zwłoczną kręgosłup. Ks. Wawryn piętnuje w gorzkich słowach wygodnictwo katolików i ich stanowisko biernego obserwatora wobec społecznej tragedii współczesnej”.

Dość słuszne uwagi. Gdybyśmy (socjaliści) to napisali, nazwano by nas „bezbożnikami” i „komunistami”.

„Dziennik Nar.” jest bezradny wobec tego stwierdzenia postawy katolików przez ks. Wawrynę i zapewnia:

„Tylko nie należy ulegać panice, ani stawać do licytacji programowej z radykalizmem mniej lub więcej komunistycznym. Nie należy także wierzyć w cudowne zbawczą moc różnych renowacyjnych „reform” społecznych. Widzimy, — jakie są efekty rewolucji w Sowiecie, obserwujemy trudności, jakie spowodowała we Francji chęć natychmiastowej naprawy położenia materialnego mas robotniczych (11)”

„Natychmiastowej naprawy”. A więc „natychmiastowa naprawa” nie jest wskazana. Niech więc na razie nędza pozostanie. Takie jest stanowisko „katolickich”, „narodowców”.

K. CZ.

Wyrok w procesie Z. N. P. przeciw „Dziennikowi Bydgoskiemu”

W procesie, wytoczonym przez Związek Nauczycielstwa Polskiego redakcji „Dziennika Bydgoskiego” o zniesławienie, Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wydał wyrok,

moją którego red. odp. „Dziennika Bydgoskiego” p. Nowakowski skazany został na 6 tyg. aresztu i 200 zł. grzywny.

Skargi kasacyjne w procesie o zajęcia w Przytyku

W Sądzie Najwyższym rozpatrywano 27 skarg kasacyjnych od wyroku w sprawie przytyckiej. 19 skarg zgłosił polacy, 8 żydzi.

Dwaj oskarżeni Welberg i Statterberg przyjęli wyroki skazujące na półtora roku więzienia i nie odwołali się do Sądu Najwyższego.

W procesie II instancji w Lublinie skazano: Szulima Leskę na 3 lat więzienia, Kierszencajga na 6 lat więzienia, Icka Frydmana

na 5 1/2 lat więzienia, Lejbusia Łęga na półtora roku więzienia, Kagiela na rok więzienia, Fersztę i Zajęda na 10 miesięcy więzienia i Fronckiewiczę i Iwańskiego na półtora roku więzienia, pozostałych 17-tu na więzienie od 8 do 15 miesięcy więzienia.

Przewodniczący rozprawie sędzia Korsak, w komplecie zasiadający obok niego sędziowie Bzowski i Pleszyński.

I. K.

Ważne dla ubezpieczonych Podwyższenie zasiłków i świadczeń

PAT. donosi: Zakład ubezpieczeń społecznych podał do wiadomości wszystkich ubezpieczonych społecznych, celem skrypt Ministerjum Opieki Społecznej wyrażający zgodę na wprowadzenie przez ubezpieczalnie społeczne, poczynając od 1 maja 1937 r. dodatkowych świadczeń, a mianowicie podwyższenia zasiłku chorobowego do 60 proc. przeciętnego wynagrodzenia, zasiłku pociągającego do 75 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

Podwyższenie zasiłku chorobowego powoduje automatycznie podwyższenie zasiłku domowego do 30 proc., a szpitalnego do 12 proc.

Zasiłek chorobowy łącznie z do-

datkami dla dzieci został podwyższony na 75 proc. przeciętnego wynagrodzenia ubezpieczonego. Równocześnie ustala okólnik termin wprowadzenia świadczeń dodatkowych 1 maja 1937 r. Należy rozumieć to w ten sposób, że osoba niezdolnym do pracy w okresie do 30 kwietnia b. r. obliczając należyte zasiłki w dotychczasowej wysokości, osobom zaś niezdolnym od 1 maja r. b. w wysokości podwyższonej. Osobom, których niezdolność będzie istniała na przełomie wprowadzenia świadczeń podwyższonych, obliczać należy do 30 kwietnia r. b. świadczenia w dotychczasowej wysokości, zaś od 1 maja r. b. w podwyższonej wysokości.

Bandyci w roli wywiadowców

zabili dwóch ludzi i zrabowali kilkanaście tysięcy zł

Ze Złoczowa donoszą o strasznym zbrodni, dokonanej na właściciela dóbr Marii Jasieńskiej i jej bracie Mieczysławie. Do domu ich przybyli trzej osobnicy udając wywiadowców, którzy mają przeprowadzić rewizję polityczną. Dokonawszy rewizji napastnicy pod po-

zorem zawiezienia do komisariatu dla przesłuchania zabrali Jasińskich do samochodu. W drodze zastrzelili ich, poczem wrócili do dworu i zabrali kilkanaście tysięcy zł. i biżuterię. Policja wszczęła energiczny pościg, w czasie którego ranila jednego z bandytów.

Ostatnia podróż ofiar „czarnej śmierci”

W Charleroi (Belgia) odbył się pogrzeb ofiar katastrofy górniczej, w której wielu górników zostało zabitych i rannych. Wśród ofiar katastrofy znalazł się zabity pol-

ski górnik, Franciszek Kukla, a kilku górników polskich odniosło rany. Na znak żałoby wszystkie kopalnie w całym zagłębiu Charleroi wstrzymały pracę.

Polska i system sojuszów francuskich

Z rzadką jednogłównością przyjęła polska opinia publiczna ożywienie sojuszu polsko-francuskiego, dokonane podczas wizyty marszałka Smigłego-Rydzka we Francji. Zdawało się, że okres zgrzytów i tarć, wywołanych poprzednio brakiem wspólnego języka dyplomatycznego, należał być do bezpowrotnej przeszłości. Zdawało się, że pożyczka francuska, uzyskana na uzbrojenie Polski w zafiancowaniu do podpisu marsz. Smigłego-Rydzka, położy kres wątpliwości co do realizmu polityki francuskiej w stosunku do życiowych potrzeb sprzymierzonej Polski.

Niestety, nowe chmury pojawiły się na horyzoncie polsko-francuskim. Nie wynikały one z oparów, mających swe źródła w bezpośrednich stosunkach polsko-francuskich, lecz na tle akcji min. Becka podczas ostatniej rewizyty w Bukareszcie. Oczywiście nie zaniepokoiło Francuzów ożywienie sojuszu polsko-rumuńskiego, lecz kierunek polityki, przypisywany min. Beckowi, w stosunku do francuskiego systemu bezpieczeństwa w Europie środkowej.

Z oficjalnych przemówień i komunikatów, ogłoszonych w czasie bukareszteńskiej wizyty, nie można było sobie wyrobić należytego zdania, co było przedmiotem rozmów min. Becka z najwyższymi czynnikami rumuńskimi. Faktem jednak jest, że inicjatywa pewnego przegrupowania politycznego, przypisywana min. Beckowi, obudziła żywą reakcję i zaniepokojenie we Francji.

W zagranicznej komisji parlamentu francuskiego „wielu członków — cytujemy według półurzędowego „Tempsa” — reagowało przeciw stanowisku, zajętemu świeżo przez Polskę i próbie rozbicia Małej Ententy, podjętej, jak się zdaje, za jej (Polski) impulsu”. „Wobec żywych krytyk, sformułowanych przez p. Grumbacha i wielu jego kolegów co do nowej orientacji Polski, min. Delbos starał się ułagodzić tę reakcję i uspokoić wyrażone obawy, a w szczególności w sprawie naprężenia stosunków między tym państwem (Polską) a Czechosłowacją”.

Ogłoszenie tego ustępu w komunikacie oficjalnym każe się domyślać wielu rzeczy, a oświadczenie min. Delbosa, starającego się uspokoić obawy, nie może być uważane za dowód, że zostały one rzeczywiście rozproszone lub że min. Delbos wyraził zaufanie do t. zw. „nowej orientacji Polski”.

O co tu chodzi i co stało się powodem zaniepokojenia we francuskich kołach politycznych? Pomijamy głosy Pertinaxa z „Echo de Paris”, prawniczo organu, zbliżonego do francuskiego sztabu generalnego i pani Tabouis, słotrzynicy nieżyjącego już znakomitego ambasadora francuskiego Cambona, i współpracownicy dziennika „L'Oeuvre”, organu burżuazyjnych radykałów, gdyż nie chcielibyśmy sprowadzać poważ-

nej sprawy do poziomu „międzynarodówkowej intygi”, przypisywanej tym dwóm publicystom przez pisma, uchodzące za tubę naszej ul. Wierzbowej. Powołamy się natomiast na „Journal des Débats”, pismo prawnicze, antysowieckie i zdecydowanie polonofilskie oraz na półurzędowy „Petit Parisien”.

„Jeżeli Polska u siebie okazuje się przywiązana do aliansu francuskiego — skonstatował „Journal des Débats” — z okazji wizyty min. Becka w Bukareszcie, to polityka, którą popiera u drugorzędnych państw Europy środkowej nie jest polityką, inspirowaną przez naszą dyplomację. Polska ma do tego prawo. My jednak mamy prawo obawiać się zachęt, które ostatecznie zmierzają do wykazania, jak przestarzała są aliansy, którym Francja pozostaje wierna i w których ona nie przestaje widzieć najpewniejszej gwarancji pokoju. Rozumiemy, że wobec niepewnej przyszłości, rzędy wschodnio-europejskie starają się uzyskać kontrasekurację. Lecz te kontrasekuracje nie powinny sprowadzić samych assekuracji od formulek lub zwykłych świstków papieru”.

Rząd rumuński — pisał „Petit Parisien” — poczynił kroki w Bukareszcie, celem zawarcia paktu dwustronnego, który „mogłby wciągnąć Rumunię w nową politykę, przeciwną zasadzie bezpieczeństwa zbiorowego i niewątpliwie nie dającą się pogodzić ze ścisłą dyplomatyczną współpracą polsko-francuską”. Rząd francuski, w „pełnym porozumieniu z W. Brytanią”, zwrócił uwagę w Bukareszcie na te niedogodności paktu dwustronnego z Włochami i uzyskał zapewnienia uspakajające. Projekt paktu włosko-rumuńskiego został odroczone.

Ponadto zanotował „Petit Parisien” pogłoski, jakoby min. Beck zaproponował w Bukareszcie pewne zmiany w aliansie polsko-rumuńskim, któreby wprowadziły Rumunię w „bardzo ambarasującą sytuację w razie konfliktu polsko-czeskiego”. Gdyby te zmiany zostały wprowadzone, to oznaczałyby one „bezsprzeczne niebezpieczeństwo nie tylko dla Czechosłowacji, lecz także dla Francji, zobowiązanej interweniować swą pomocą na rzecz swego alianta”. Z całą lojalnością zamieścił zarazem półurzędowy dziennik francuski zapewnienie ze strony polskiej, iż przez min. Becka w Bukareszcie nawet nazwa Czechosłowacji nie była wymówiona i apelował do marsz. Smigłego-Rydzka, żeby układ, zawarty w Rambouillet, „przyniósł owoce we wszystkich dziedzinach”.

Wstrzymujemy się narazie od wydania naszej własnej opinii w sprawie, która wywołała tak wiele zaniepokojenia we francuskich kołach politycznych w stosunku do polityki min. Becka. Zwrócimy jeszcze tylko uwagę na artykuł „Berliner Tageblatt”, zawierający ni mniej, ni więcej, jak propozycję aliansu wojskowego Niemiec z Polską i Rumunią przeciw Rosji so-

wieckiej. Polska i Rumunia — zapewniał „Berliner Tageblatt” — nie mogą liczyć na pomoc Francji i Anglii, „poparcie może przyjść tylko od Niemiec i owego bloku państw, który utworzył się obecnie w południowo-wschodniej Europie przy pomocy Włoch”.

Ta propozycja berlińska, nawiązana do bukareszteńskiej wizyty min. Becka, odsłoniła daleko idące niebezpieczne plany ośi Berlina-Rzym, mające objąć także Polskę i Rumunię. Odsłoniła te plany niezręcznie i przedwcześnie. Z początku niejasne było, jakiej szeroko zakrojonej akcji dyplomatycznej miała służyć, a milczenie polskiej prasy niezależnej mogło być usprawiedliwione. Obecnie już czas podziękować za dary Dana-ów i wyprosić sobie łaskawy protektorat.

BENEDYKT ELMER.

Dwie opinie

Podczas pobytu w Bukareszcie p. min. Beck złożył przedstawicielowi rządowej agencji włoskiej oświadczenie w sprawie Ligi Narodów, w którym m. in. czytał:

„To szczegółowe uregulowanie życia (na podstawie paktu Ligi Narodów — przyp. Red.) nie okazało się w istocie zgodne z rzeczywistością i — moim zdaniem — zbędne jest zwołanie zgromadzenia międzynarodowego. Z punktu widzenia prawnego narzuca się również nowe, całkowite rozpatrzenie problemu”.

W parę dni po takim „realistycznym ujęciu istniejącego stanu rzeczy przez ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, wypowiedział się w sprawie Ligi Narodów przebywający w Londynie francuski minister lotnictwa Cot. Podkreślił on wiarę Francji w Ligę Narodów i dodał, że Francja zamierza oprzeć swą

politykę zagraniczną na działalności Ligi Narodów. Liga mogła ponieść ostatnio pewne niepowodzenia, lecz prawdą jest nadal, że „najlepsze widoki zapewnienia pokoju tkwią we wzmocnionych instytucjach geneńskich”.

Polska, jak dotychczas, jest członkiem Ligi Narodów i ma swego przedstawiciela w Radzie Ligi. Ponadto Polska znajduje się z Francją w stosunku sojuszniczym, opartym na realnych przesłankach wspólności interesów politycznych. Tym nie mniej, jak widzimy, poglądy polskiego i francuskiego ministrów na sprawę Ligi Narodów, jej cele i racje bytu są całkowicie odmienne. Tę charakterystyczną z wielu względów różnicę możemy stwierdzić z tym większym obiektywizmem, że nie jesteśmy bynajmniej entuzjastami Ligi, reprezentującej w swej obecnej postaci raczej Rząd, niżli Narody. x.

Walka hitleryzmu z kościołem

(Od naszego korespondenta londyńskiego).

Podług wiadomości, otrzymanej przez „Daily Herald”, Rząd hitlerowski wydał rozkaz aresztowania b. komendanta łodzi podwodnej, a obecnego pastora kościoła ewangelickiego, Niemöllera, głównego przeciwnika hitleryzacji Kościoła. Niemöller cieszy się ogromną popularnością wśród ludności, na kagania jego przybywają wieloty-

sięczne tłumy. Z Rzymu nadeszła wiadomość, że Mussolini podjął się pośrednictwa w sporze między Rządem hitlerowskim a papieżem, który oskarżył Niemcy o złamanie konkordatu. Wizyta Neuratha w Rzymie miała doprowadzić do zgody Mussoliniego na rolę pośrednika. A. E.

**Do dn. 15 maja-
okres propagandy na rzecz prenumeraty masowej
naszego organu centralnego
Adres Administracji centralnej — Warszawa, Warecka 7**

Posiedzenie Rady Naczelnej Partii odbędzie się dnia 9-go maja b.r. (niedziela) w Warszawie przy ul. Wareckiej 7, II p. Obrady rozpoczną się o godz. 10 rano.

Sekretariat Generalny C.K.W.P.P.S

**NOWE FONOPLASTYCZNE
ODBIORNIKI
TELEFUNKEN**
na długoterm. spłaty sprzedaje
„RADIO - GLOB”
BIELAŃSKA 16
tel. 11-99-20.
**DEMONSTRACJA
NA MIEJSCU
U P.P. KLIENTÓW**
Przyjmujemy Pożyczki Państwowe.

Więc to było tak Zamordowanie jednego dziecka

Sprawa napadu „grupy osobników” na Pierwszo-Majowy pochód „Bundu” w Warszawie jest już w gruncie rzeczy zupełnie jasna. Śledztwo wyjaśni stopień winy poszczególnych jednostek. O śledztwie — rzecz prosta — nie piszę. Nie ulega natomiast wątpliwości, że napadu na **DZIECIĘCĄ CZĘŚĆ** pochodu dokonały t. zw. sfery O. N. R. I jedno dziecko **ZOSTAŁO ZABITE**. Tu niema i nie może być **ŻADNEGO USPRAWIEDLIWIENIA**. Nie ma i nie może być żadnych „okoliczności łagodzących”. Takie **ŁAJDACTWA** nie mogą być tolerowane.

Opinia publiczna potępiała napad z rzadką jednogłównością aż do „Warszawskiego Dziennika Narodowego” włącznie. Trzeba umieć wyciągnąć z faktu — konsekwencje. Nie żądamy represyj masowych, masowego wysyłania do Berezy i t. p. Chcemy jednej rzeczy; chcemy, by wszyscy lu-

dzie uczciwi w Polsce otoczyli **POGARDA** takie „metody” walki „ideowej” czy „politycznej”, jakie są stosowane przez część grup O. N. R. Chcemy silnej reakcji całego społeczeństwa. Wierzymy, że ona nastąpi.

A teraz jedno pytanie. Czy rzucanie petard i strzelanie z rewolwerów do dzieciaków, maszerujących w pochodzie, nie jest **ROZBIJANIEM PAŃSTWA**, jego praworządności i jego normalnego życia, — rozbijaniem sto razy większym, niż wszelka t. zw. agitacja wyrotowa? Niech nad tym pomyśli redakcja „Głosu Narodu”, która ma za złe tow. Zygmuntowi Żuławskiemu, że wypowiada się on — zgodnie z wielokrotnymi żądaniami P. P. S. i zgodnie ze zdrowym rozsądkiem — za legalizacją Partii Komunistycznej. Życie polityczne kraju jest wtedy tylko zdrowe, gdy **JEST JAWNE**. S. K.

Jeszcze jeden polityk angielski u Hitlera

(Od naszego korespondenta londyńskiego).

Po wizycie Landsbury'ego u Hitlera następuje z zaskiwającą szybkością wizyta drugiego polityka angielskiego.

Lord Lothian, liberal, przed 20 laty sekretarz ówczesnego premiera Lloyd George'a, a od tego czasu czynny w polityce angielskiej w roli oficjalnej i nieoficjalnej, odbył dwugodzinną rozmowę z Hitlerem i liczne rozmowy z innymi dygnitarzami hitlerowskimi.

W kołach poinformowanych przypisują podróży Lothiana o wiele większe znaczenie, niż — Landsbury'ego. Lothian jest niewątpliwie jednym z tych podróżujących Anglików, których wrażenia i spostrzeżenia w obcych krajach dokładnie są podawane angielskiemu Min. Spr. Zagr. A urząd ten, jak uczy tradycja, potrafi skorzystać ze wszystkich możliwości, jakie się nadarzają z takich nieoficjalnych rozmów. Lord Lo-

thian na pewno poruszył w Berlinie tematy, w których jest zainteresowana polityka angielska, a których ona oficjalnie wysunąć nie chce.

Alle zarówno wizyta Landsbury'ego, jak Lothiana, świadczą, do jak zdumiewających rozmiarów doszła tolerancja demokratycznych Anglików w stosunku do fascystowskich Niemiec. A. E.

Konfiskata

Nasz numer czwartkowy uległ konfiskacie. Jest rzeczka możliwa, że — wskutek konfiskaty — nie wszyscy prenumerujący i czytelnicy otrzymali ten numer we właściwym czasie.

Przepraszamy ich z góry za zawód, powstały nie z naszej winy.

List do Redakcji

Niniejszym oświadczam, że książka pod tytułem „Z minionych dni Polski podziemnej 1905 do 1918” przez nieporozumienie została wydana pod firmą Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych.

Książka ta wyszła moim nakładem i tylko ja za nią ponoszę odpowiedzialność.

Warszawa, 4 maja 1937 r.

(—) W. Trzciński.

Zbigniewa Zapasiewiczza droga do Socjalizmu

Od Komendy Głównej „Legionu Młodych - Frakcji” otrzymaliśmy artykuł, poświęcony pamięci nieodżałowanego naszego towarzysza Zb. Zapasiewiczza.

Red.

Wielka gromada młodych ludzi, którzy byli związani wspólnością działań ze Zbigniewem Zapasiewiczem, bądź którzy Go znali, głęboko odczuła Jego śmierć. Dla wielu okrucieństwo tej śmierci zostało na zawsze najboleśniejsze wspomnienie, bo była to śmierć, z którą trudno się pogodzić, w którą trudno uwierzyć, przeciw której protestuje i buntuje się natura człowieka. Głęboki żal, głuchy żal napelił wiele oddanych Mu serc. Żal, który szuka winowajcy tej brutalnej śmierci.

Jeżeli spojrzymy na życie Zbigniewa Zapasiewiczza, na kolejną Jego pracę, jeżeli ogarniemy całą Jego działalność, wtedy staje przed nami obraz człowieka, któ-

ry, mimo młodego wieku, miał w sobie znamiona, przeznaczące Go do rzeczy wielkich. I dlatego ludzie, otaczający Zbigniewa Zapasiewiczza, musieli zajmować wobec Niego tylko dwojakie stanowisko: albo w bezgranicznym oddaniu wierzyć i słuchać, albo bezkompromisowo z Nim walczyć.

Dzieje ewolucji Zbigniewa Zapasiewiczza są dziejami ewolucji wielkiej części polskiej młodzieży. Wyraziła się bowiem w postaci Zapasiewiczza dola współczesnego pokolenia. Życie Zapasiewiczza, przerwane w chwili, kiedy po wielu poszukiwaniach osiągnął ostateczną krystalizację idei i kierunku, według którego winno kroczyć młode pokolenie, to symbol walki, zmagania, zwątpień i zwycięstw ogromnej masy dzisiejszej młodzieży, żyjącej w warunkach ustroju krzywdy, ustroju, pełnego absurdów. W życiu Zapasiewiczza wyraziło się zagadnienie charakte-

ru, światopoglądu i celu młodego pokolenia na tle dzisiejszej rzeczywistości społecznej i politycznej.

Nie byłoby to życie symbolem, gdyby nie miało w sobie cech, które stanowią o obliczu dzisiejszej młodzieży. Nie byłoby to życie symbolem, gdyby nie biegło drogą tej ewolucji, którą szedł właśnie Zapasiewicz. A było to życie jednocześnie wzorem i wskazaniem dla innych, albowiem służyło wielkim ideałom i walce o ideały, stało się poświęcenie. Nie można się oprzeć sugestii, że właśnie życie swe oddał Zapasiewicz w ofierze za ideały, że zginął w walce, bo nad szczęście osobiste, nad życie prywatne, nad zdrowie, które zniszczył w wyczerpującej pracy, ceniał wyżej walkę z krzywdą społeczną, walkę o wyzwolenie człowieka.

Za śmierć Jego znaleźć trzeba winowajcę — winowajcą tym jest spłót wszystkich warunków, wynikających z dzisiejszego ustroju. Działalność Zbigniewa Zapasiewiczza była związana przez kilka lat z historią organizacji „Legion Młodych”, której był twórcą i kierownikiem.

Zapaszewicz jasno sobie zdawał sprawę z kierunku, w którym winna iść budowa niepodległego Państwa Polskiego. Uważał, że w niepodległej Polsce trzeba podjąć spójną, jaką pozostawała z walki narodu o wolność i sprawiedliwy ustrój. Pragnął podjąć obowiązki, które spadały na młode pokolenie z ofiar krwi polskiego robotnika i chłopca, chciał, by realizowały się w wolnej Polsce sny i marzenia ludu polskiego.

Oddał się walce o realizację ideału sprawiedliwej Polski i konsekwentnie walkę tę prowadził. W organizowaniu przez siebie młodego pokolenia widział kontynuację walki niepodległościowych o polityczne i społeczne wyzwolenie Polski. Wychowany w tradycji tych walk, pozostający pod urokiem postaci Józefa Piłsudskiego, młody, bo zaledwie 23-letni, gdy rozpoczął organizowanie „Legionu Młodych”, związał organizację z obozem „sanacyjnym”. Tak, jak wielu ówczesnie, chciał w przewrocie majowym roku 1926 widzieć etap rewolucji społecznej. I pracę swą w „Legionie Młodych” poświęcił w imię walki o postula-

ty takiej rewolucji. Zarysował się niebawem tragiczny moment pomyłki, ale pomyłki niezawinionej. Między szczerym pojmowaniem hasel przebudowy społecznej i bojowym nastawieniem Zapasiewiczza a rzeczywistością obozu „sanacyjnego” zarysowały się zasadnicze konflikty.

Zapaszewicz nie poszedł na kompromisy. Dlatego musiał prędzej, czy później, zerwać z obozem „sanacyjnym”. Idee Zapasiewiczza, w swej istocie, były sprzeczne z rzeczywistością „sanacyjną”. Poszedł drogą naturalnej i konsekwentnej ewolucji. Opuścił „Legion Młodych”, który już bez Zapasiewiczza przestał być organizacją o takim charakterze, jaki miał pod Jego kierownictwem. Wraz z Zapasiewiczem opuściła „Legion Młodych” ogromna liczba członków, a poza tym nastąpił w „L. M.” rozłam. Jedną część, która przybrała nazwę „Legion Młodych Frakcja”, kontynuując działalność w myśl wskazań Zapasiewiczza i w stałym z Nim, już jako członkiem PPS i działaczem na terenie zawodowego ruchu pracowniczego,

pozostawała kontakcie i współdziałaniu, uznając w Nim swego duchowego kierownika.

Kolejne zmiany w życiu Zapasiewiczza są przejawem właściwego wyciągania wniosków z rzeczywistości. Droga, którą przeszedł od „sanacji” do ruchu socjalistycznego, to naturalna droga w poszukiwaniu właściwej metody działania, właściwego terenu pracy w imię oparcia wyznawanych idei o właściwy grunt. W jednym ze swych artykułów p. t. „Przyśliśmy do socjalizmu”, dał Zapasiewicz wyraz procesowi ostatecznej swej krystalizacji politycznej.

Osiągnięcia życia Zbigniewa Zapasiewiczza są wskazaniem dla młodego pokolenia, w którym był niewątpliwie najwybitniejszą postacią.

KOMUNIKAT.

W Krakowie zawiązał się Komitet uczczenia pamięci Zbigniewa Zapasiewiczza. Komitet postanowił wydać prace publicystyczne i przemówienia Zapasiewiczza.

Akcja zarobkowa w hutach żelaznych

W dn. 6 b. m. odbyła się w Sosnowcu konferencja, na którą licznie przybyli delegaci ze wszystkich hut żelaznych.

Po przemówieniach tow. tow. Topinka i Angiera i po bardzo ożywionej dyskusji, uchwalono żądać, aby układy z przedstawicielami hut żelaznych rozpoczęły się w dn. 25 b. m., a z przemysłowcami zakładów metalowych przetwórczych w dn. 26 b. m.

Robotnicy kategorycznie żądają zawarcia umowy zbiorowej, gdyż tylko możliwość uporządkowania warunków pracy i płacy. Jeżeli przemysłowcy nadal będą stosować dotychczasową taktykę przewlekania w nieskończoność załatwienia tej ważnej sprawy, to wówczas robotnicy będą zmuszeni wycofać jaknajdalej idące konsekwencje, nie wyłączając strajku.

Wiadomości z całej Polski

ZAGADKA ŚMIERCI MARYNARZA.

W porcie gdyńskim wyłowiono z basenu zwłoki marynarza lotewskiego Herrpera. Zwłoki przebywały w wodzie kilka miesięcy. W jakich okolicznościach marynarz utopił się — nie wiadomo.

4 OSOBY RANNE W KATASTROFIE SAMOCHODOWEJ.

W pobliżu wsi Łopienki pod Krasnymstawem samochód adw.

T. Webera ze Lwowa, jadący do Warszawy, a prowadzony przez szofera Dubieniąka, z nieznaną przyczyną wpadł do rowu i rozbił się.

W samochodzie jechało 5 osób. Józef Ganz z Warszawy doznał złamania żeber i ciężkich potłuczeń, dwaj pasażerowie i szofer odnieśli lżejsze rany.

Ofiary katastrofy umieszczono w szpitalu w Krasnymstawie.

TAJEMNICZY MORD W LESIE.

W miejscowości Budzyn pod Chodzieżą nieznaną sprawcą zamordował w lesie 17-letnią Friedę Schedler z Sokołowa Budzyńskiego przez podeszczenie jej gardła nożem.

Dziewczyna przechodziła lasem, udając się z domu rodzicielskiego na służbę do pobliskiej wsi.

Policja jest na tropie zbrodniarza. Powody morderstwa nieznane.

Kącik radiowy

NOCNE KONCERTY

W ciągu maja Polskie Radio rozpoczyna tytułem próby nadawanie specjalnych nocnych koncertów do godz. 1-iej w nocy. Koncerty te nadawać będzie jedynie Rozgłośnia Lwowska Polskiego Radia, która dzięki podniesieniu energii w antenie do 50 kw., jest obecnie jedną z najlepiej słyszanych polskich stacji.

MOTOCYKLOWY RAID PATROLOWY

Na terenie Polski między 6 a 9 maja odbywa się motocyklowy raid patrolowy „ślazkiem Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

W dniu 8 b. m. o g. 18.10 usłyszą radiosłuchacze reportaż o przebiegu raidu na trasie.

WESOLA PIĄTKA

Chór rewersistów „Wesola Piątka” wystąpi dn. 8 maja o godz. 19.30 przed mikrofonem lwowskim w ciekawej audycji „Piosenka i gitara”. Wesola piosenka o dowcipnych tekstach przepłataną będą melodyjnymi utworami na gitarę hawajską w wykonaniu Ferdynanda Bocianowskiego.

„WESOLA SYRENA W PIEKLE”

Pieśń również idzie naprzód z postępowym czasem. Smola, siarka, łamać kołem — to przestawiające anachronizmy, zdaniem Andrzeja Nowickiego, autora zabawnej „Syreny”, którą Polskie Radio nada dn. 8 maja o godz. 20.00. Obecnie pieśń wyglądała jak sanatorium, gdzie męki potępionych i prace diabłów noszą charakter naukowy. „Psychologiczne podejście do grzesznika” oto hasło dzisiejszego Hadesu.

KONCERT MUZYKI CYGANSKIEJ

Dnia 8 maja o godz. 21.25 rozgłośnie Polskiego Radia transmitują z Budapesztu wielki koncert, w wykonaniu orkiestry cygańskiej — z racji uroczystości 500-iej rocznicy osiedlenia się Cyganów na Węgrzech. W programie koncertu starodawne pieśni cygańskie. Koncert poprzedzi o godz. 21.15 pogadanka Tadeusza Szpotkańskiego p. t. „Cyganie — świat nieznany”.

Radio warszawskie

SOBOTA, 8 MAJA

6.30. Pieśń. 6.33. Gimnastyka. 6.50. Muz. 7.00. Dzień. por. 7.10. „Parę informacji”. 7.15. Aud. dla pobożnych. 7.35. Muzyka (płyty). 8.00. Aud. dla szkół. 11.30. Audycja dla szkół i Hejnał. 12.03. Wileńska Ork. P. R. pod dyr. Wł. Szczepańskiego. 12.40. Dzień. 12.50. „Skrytka rolnicza”. 14.30. Wesoła aud. dla dzieci: „Majowa precelki”. 15.00. Wiad. gospod. 15.15. Koncert rozrywkowy (płyty). 16.00. Nasz program. 16.10. Życie kulturalne stolicy. 16.15. Pastorał — ork. A. Hermana (z Krakowa). 17.00. Tr. nab. majowego z Ostrej Bramy w Wilnie. 17.50. Przegląd wydawnictw. 18.00. Pog. akt. 18.10. Wiad. sportowe. 18.20. Taniecna Ork. B.B.C. Henryka Halla (płyty). 18.45. Progr. 18.50. Pog. akt. 19.00. Aud. dla Polaków za granicą. 19.30. „Piosenka i gitara”. Wsk.: Chór rewersistów „Wesola Piątka”, F. Bocianowski (gitarę hawajską). 20.25. Nowości literackie o młodym Leon Piwnickim. 20.40. Dzień. wiecz. 20.50. Rec. skrzypcowy Sz. Balkmana. Akomp. Prof. L. Urstein. 21.15. „Cyganie — świat nieznany” — pog. 21.25. Ork. cygańska (300 osób). Trans. z Budapesztu. 22.00. „Wesola Syrena w piekle” w oprac. A. Nowickiego. 22.30. Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdz. Górzynskiego z udziałem Wery Gran i „Czwórki Radiowej”.

WARSZAWA II

13.10. „Wielonczela, fortepian i flet (płyty). 14.35. Wiad. z życia stolicy. 14.40. Muz. rozrywkowa. 23.05. Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego z udziałem „Czwórki Radiowej”.

NIEDZIELA, 9 MAJA

8.00. Pieśń. 8.03. Aud. dla wsi. 8.50. Dzień. por. 9.00. Tr. nab. z kość. św. Krzyża w Warszawie. Po nab. ok. godz. 10.30. Najnowsze nagrania sławnych artystów. 12.00. Hejnał. 12.03. Por. muz. (z Poznania). W przerwie ok. godz. 13.00. Przegląd teatralny. 14.00. Reportaż z życia. 14.30. Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego i chór A. Zaremby. 15.30. Aud. dla wsi. 16.00. Muz. lekka (płyty). 16.25. Wznowienie słuch. p. t. „Żona Lota”. Nap. J. E. Skłowski. 17.00. Podwieczorek przy mikrofonie. W przerwie ok. godz. 17.55. Pog. akt. 19.00. „Kultura czytania” — szkic literacki — wygl. J. Andrzejewski. 19.15. Program. 19.20. Schubert i Schumann (płyty). 20.20. Wiad. sportowe. 20.40. Przegląd polityczny. 20.50. Dzień. wiecz. 21.00. Na zielonej trawie — rewia majowa. 21.30. Utwory Skriabina w wyk. J. Smidowicza. 22.00. Tr. zakończ. VII-go motocykl. raidu ślaziakiem Marszałka Piłsudskiego. 22.15. Koncert rozrywkowy i tan. w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Wł. Szczepańskiego (z Wilna). WARSZAWA II: 23.05. Muz. tan. (płyty).

Chcesz szybko-
ści i wygody—
podróży Lotem

Tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane	
30.000 zł.: 275222	
15.000 zł.: 57099 150022	
10.000 zł.: 47498 132030	
5.000 zł.: 24614 33262 39882	
68585 181160	
2.000 zł.: 811 2158 17170	
41508 61462 65713 85218 105363	
198356 152633	
1.000 zł.: 3199 10374 10981	
16349 22223 23636 25116 29609	
30239 38406 60943 66690 71272	
76749 83139 87167 88175 94824	
97117 98447 104384 111076	
115395 121430 129284 143362	
145097 148257 153375 156048	
155174 155559 161596 168956	
175280 192572	

Wygrane po 200 zł.

242 659 742 1060 83 197 317 509	
110 816 37 21 2052 64 159 272 555 73	
622 98 3003 3 24 142 67 393 548 52	
62 653 813 57 75 926 4907 101 311	
78 414 391 382 724 86 823 919 92	
5029 37 139 35 258 336 489 512 73	
636 39 799 824 6295 458 66 641 759	
99 818 42 78 7269 424 29 609 764 65	
852 8216 338 52 53 560 76 99 692 776	
846 914 9055 346 600 895 960	
10367 86 402 509 801 49 910 71	
11044 285 322 550 625 791 828 992	
12052 284 609 7 45 89 97 785 909	
13020 97 141 221 360 422 595 97	
795 923 76 14079 288 378 93 728 900	
15046 57 264 93 408 668 985 87 16013	
28 352 647 823 997 17180 367 447 502	
19 631 18050 328 554 87 660 69 337 86	
862 19868 75 20086 122 290 390 780	
405 528 98 634 69 747 93 832 57	
21181 82 470 427 864 985 22201 441	
60 728 28163 274 510 75 659 791 876	
69 2436 211 35 310 43 54 423 602 971	
25096 173 344 400 33 507 79 6639 92	
704 81 26040 119 22 679 838 77 927	
27276 322 96 28037 66 70 256 871 551	
986 29015 67 118 238 393 451 538 47	
65 789 839 966 73	
30040 95 221 364 75 588 72 842 47	
90 3192 285 316 529 43 51 60 980	
32186 332 498 557 678 844 82 33149	
532 632 755 87 34082 197 295 473	
528 658 836 941 55086 341 24 37 99	
558 98 803 40 41 58 67 906 36020 873	
420 37050 173 88 361 509 14 774 813	
29 38111 70 91 625 977 39281 208 12	
25 326 458 525 798 847 994	
40018 57 651 738 94 832 41153 223	
466 535 818 901 42033 232 71 476 594	
858 71 968 43321 28 452 763 977 44057	
186 201 319 433 46 646 58 722 59	
45051 220 427 679 89 730 46 179 307	
16 60 87 549 677 765 71 829 68 932	
47077 140 62 322 59 495 620 751 951	
68008 62 160 230 91 410 74 525 62	
618 36 779 903 95 49080 170 236 402	
557 672 743 78 890 999 50318 52 566	
910 75 51039 54 61 130 376 85 98 480	
777 890 985 52076 160 313 638 777	
690 955 52076 160 313 638 777	
920 21 54281 87 619 707 20 30 91 858	
991 53045 287 314 726 40 811 993	
55034 56 130 390 95 556 69 879 978	
56097 132 43 227 333 86 409 64 580	
591 57080 14 50 264 331 53 441 95	
597 603 803 940 58333 527 50 786	
956 51066 228 83 652 662 81 712 87	
600 60045 182 319 603 34 38 81 711	
854 72 935 76 61149 209 36 64 76 350	
505 95 632 86 894 90 75 62005 128	
207 45 72 336 82 421 66 559 799	

E. C. Bentley i H. W. Allen

38)

ŚMIERĆ FILANTROPA

(przekład z angielskiego B. Kopelówny)

W jaki sposób dowiedziałem się o tych faktach — to moja sprawa. Zagroziłem Raughtowi ujawnieniem ich, o ile nie podpisze tego zeznania, ale nie mam zamiaru wyzyskać swych wiadomości osobiste. Zawsze byłem zwolennikiem stosowania wobec kryminalistów metody osobistego wpływu raczej, niż kary, ale nie kryję przed sobą — chociaż zrobiłem wobec Raughta co tylko było w mojej mocy — że nie można zupełnie lekceważyć również innego rodzaju wpływu. Obawiam się, że Raught potrafi być niebezpieczny, jeżeli zostaje narażony na pokusę. Powiedziałem mu, że to zeznanie będzie gwarancją jego dobrego zachowania — i że nie zostanie użyte przeciwko niemu tak długo, jak długo po zostanie mi wierny.

Stosownie do tego poinformowałem swoich do-

radców prawnych, że niniejszy list, wraz z dołączonym do niego zeznaniem Raughta, ma być zniszczony bez otwierania po mojej śmierci, — chyba, że umrę śmiercią gwałtowną, lub w podejrzanych okolicznościach — a w tym wypadku ma być postany do pana.

Pański... i t. d. JAKÓB M. RANDOLPH.

— A co — zapytał inspektor ponuro — sądzi pan o tym?

— Przede wszystkim — rzekł Trent — zdaje mi się, że w tej prostej drobnej sprawie przychodzi trochę za dużo listów do Scotland Yardu — i jest trochę za dużo przyznawania się do winy.

Bligh parsknął niecierpliwie

— Sam pan widzi — wybuchnął — że list Randolpha napisany został dawno — i że przyznawanie się Raughta nie ma absolutnie nic wspólnego z tym morderstwem.

Trent westchnął — przyjmując nagane. Zastanowił mnie tylko szczególny zbieg okoliczności... A to zeznanie, jak pan twierdzi, nie może mieć nic wspólnego z morderstwem, popełnionym przez Bryana Faimana! No, ale gdzie jest pismo Raughta?

— Sprawdzają je w Scotland Yardzie. Jest zupełnie wyraźne i rzeczowe, z podpisem Raughta i z odpowiednim poświadczaniem jego podpisu... Ale rozumiem pan, oczywiście, że jeżeli zeznanie jego nie ma związku z morderstwem, to ma ono w każdym razie wyraźny związek z moim przypuszczeniem, że Raught, prawdopodobnie wspólnie z kolegą, po znalezieniu ciała Randolpha, przejrzał dokumenty w sa-
fesz? Miał nadzieję, że znajdzie tam swoje zeznanie... Gdy przekonali się, że go nie ma, przyjaciel odszedł z papierami — wszystko jedno z jakimi — a Raught, zamiast iść także, zatelefonował po policję.

Trent zmarszczył się.

— Zdaje się, że rozumiam. Myślał, że to zeznanie wisi mu nad głową — i że jeżeli by uciekł tej nocy — tak, by kto inny wykrył morderstwo i doniósł o nim — wszystko wskazywałoby, że to on sam zastrzelił Randolpha. Nie mógł spodziewać się, oczywiście, że prawdziwy morderca, uciekłszy stąd, zacznie następnie zeznawać przeciwko sobie, jak to zrobił Faiman.

(D. c. n.).

1 maj w kraju

Tłumne obchody w Zagłębiu Borysławskim

BORYSLAW. Pierwszy Maj odbywał się w Borysławiu — w przeciwieństwie do Warszawy pod znakiem mgły, błota i deszczu. Mimo to nie zawiodła w Borysławiu ani stara, ani młoda gwardia. Na wiecu na otwartym powietrzu, wśród ulewnej deszczu było, mimo to, 5000 osób. Referowali: tow. Krygier imieniem PPS, tow. Buniak imieniem USDP i tow. Rosenfeld imieniem Poalej Syjon.

W godzinach popołudniowych odbył się wiec w **SCHODNICY.** W pięknej sali Domu Robotniczego stawiała się „cała Schodnica”, t. zn. 700 osób. Referowali tow. Krygier i tow. Buniak.

DROHOBYCZ. Odbyciem w dn. 30 kwietnia Akademii, na której przemawiał tow. Kobak z Borysławia, przy całkowicie zapelnionej sali Domu

Stryj

O godz. 6 rano orkiestra kolejowa odegrała podbudek. Z podwórza ZZZ udano się pochodem do sali kina „Edison”, gdzie z powodu niepogody odbył się wiec, przy szczelnie wypełnionej sali. Wiec zagaił tow. Ożga; następnie referaty wygłosili: tow. Maxamin imieniem ZZK i PPS, tow. Pańkiw im. USDP i tow. Gierowicz im. Bundu.

Po wiecu, pomimo ulewnej deszczu, uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta ze sztandarami i transparentami, licząc około 3 tysięcy ludzi. Orkiestra kolejowa grała pieśni robotnicze.

O godz. 15 po poł. odbyła się uroczysta Akademia w przepelnionej sali Tow. Czytelni Kolejowej.

Kalisz

Tłumy, zebrane przed lokalem Rady Związków, wyruszyły o g. 11-ej, z orkiestrą na czele, pod sztandarami i transparentami PPS, Stow. byłych więźniów politycznych i związków zawodowych, na miejsce zbiórki przy teatrze miejskim, gdzie wielotysięczny tłum wysłuchał przemówień. Wiec zagaił tow. J. Maciejewski, następnie przemawiali tow. R. Froehlich im. PPS, oraz przedstawiciel Bundu. W imieniu Rady Związków i Związku Robotn. Rolnych przemawiał tow. Najimrocki, b. katorżanin.

Po zgromadzeniu wspaniały po-

Wstrzymanie wyborów delegatów robotniczych w zakładach Starachowickich w Starachowicach

(Kor. wł.)

Po uślnych staraniach Związku Robotników Przem. Metalowego w Polsce zostały wyznaczone wybory delegatów w Zakładach Starachowickich na d. 27 kwietnia 1937 r. Nagle i niespodziewanie, bo na dzień przed wyborami, w d. 26 kwietnia Związek nasz dowiedział się, że wybory zostały wstrzymane.

Do wyborów wszystko było przygotowane i robotnicy w Starachowicach przygotowali się do uciegiwego wybrania swych przedstawicieli. Tymczasem miejscowy ZZZ, któremu to nie było na rękę, wniósł protest przeciwko wyborom do Okręgowego Inspektora Pracy w Kielcach, motywując go tym, że lista ZZZ została oznaczona przymusowo numerem i, co przynosi nam hańbę, że wybory powinny się odbywać w oddzielną fabrycznych nie kartkami, lecz jawnie na nazwiska i — wreszcie — że do wyborów została zgłoszona lista robotników niezrzeszonych. Dziwi nas, że pomimo, iż wszystkie te sprawy zostały uzgodnione z obwodowym Inspektorem Pracy i okręgowym Inspektorem Pracy w Kielcach, p. Kowalik, uznał protest ZZZ za słuszny.

Jeżeli chodzi o listę kandydatów robotników niezrzeszonych, to została ona już przed tym zlikwidowana, bowiem w d. 23 kwietnia r. b. przedstawiciel tych robotni-

Robotniczego, oraz odegraniem w dniu 1 maja capstrzyka, rozpoczęło się Święto Robotnicze w Drohobyczu. Już od rana zaczęły napływać masy robotników z odległych rafinerii na plac przed Dom Robotniczy. Choć pogoda nie dopisała, duży plac Domu Robotniczego zapelniał się tłumami robotników. Zgromadzenie zgał tow. Lachewicz. Do prezydium powołano tow. Biege, który, otwierając Zgromadzenie, oddał głos tow. Rajczyńcowi z Borysławia, jako referentowi PPS, CKW. W imieniu USDP przemawiał tow. dr. Iwaszkiewicz z Doliny, a w imieniu Żyd. Partii Pracy Hitachducht — tow. Szragier ze Lwowa.

Po zgromadzeniu uformował się pochód, w którym wzięło udział ponad 4 tys. robotników. Podniosła uroczystość urozmaicała grupa „Czerwonych Harcerzy”.

Jarosław

Robotnicy wszystkich fabryk i warsztatów porzucili pracę. Już we wczesnych godzinach rannych przybyli w pochodach robotnicy ze Szmoska, Wierzbna i Pełkin na miejsce zgromadzenia. Na długo przed rozpoczęciem wiecu około 1500 robotników zapelniało salę „Gwiazdy”.

Zgromadzenie zgał tow. Ospełt. Do prezydium wybrano tow. Domańskiego, Burego, Karlińskiego, Kolanke, Zawronka i Stelczyka. Referat wygłosił tow. Frimer z Przemysła, poczym przemawiali: ob. Dołęga im. Stronnicwa ludowego, oraz tow. tow. Jakubowski i Zereba.

Jednymślnym uchwaleniem rezolucji i odśpiewaniem pieśni robotniczych zakończono wspaniały manifestację.

Pochód i Akademia zostały Starostwo zabronione.

Błaszki

W uroczystości, oprócz robotników, wzięli liczny udział okoliczni chłopcy. W zgromadzeniu uczestniczyło 1500 osób. Przemawiali tow. Ilczuk i Krystoforski. oraz ob. Hudecka, członkini „Wici” z Gruszczy. Zgromadzeni wnosili niemiłkające okrzyki na cześć: Socjalizmu, PPS i Rządu Robotniczo-Chłopskiego.

Pochód przeszedł ulicami miasta bez żadnych incydentów.

Wierzbik-Starachowice

Pochód, który wyruszył z przed lokalu Zw. Rob. Przemysłu Metalowego w Polsce, Oddział w Ostrowcu, liczył ponad 5000 osób. Na placu Stowarzyszenia Domu Robotniczego odbyło się wielkie zgromadzenie, które zgał tow. Kędziora. Przemówienie okolicznościowe wygłosił tow. Wiltos z Ostrowca; następnie przemawiał tow. Hamera o budowie Domu Robotniczego.

Przed zakończeniem zgromadzenia jeden z uczestników zabrał głos, wyrażając skrupę, że należało do „sanacji” i ofiarował na budowę Domu Robotniczego 100 zł.

Wszędzie przyjmowano z entuzjazmem rezolucję pierwszomajową.

W okręgu konińskim

KONIN.

Dzień 1-go maja obchodzono w Koninie uroczystości. Uświetniło uroczystość przybycie pochodu ze sztandarem i orkiestrą z Kazimierza Biskupskiego, odległego o 12 km., pod przewodnictwem tow. Samsonowskiego i Guźniczaka. Następnie uformował się pochód, który przeszedł głównymi ulicami miasta, poczym wygłoszone zostały przemówienia przez tow. Br. Mikołajewski i ob. Kowalskiego, przedst. Str. Ludowego. W pochodzie wzięła udział delegacja Str. Lud. z dwoma transparentami. Starostwo nie zezwoliło na transparent, żądający rozwiązania obecnego Sejmu i Senatu (!).

KOŁO.

O godz. 3 po poł. wyruszył z

Ostrowiec Kielecki

Pochód, który wyruszył z przed lokalu Zw. Rob. Przemysłu Metalowego w Polsce, Oddział w Ostrowcu, liczył ponad 5000 osób. Na placu Stowarzyszenia Domu Robotniczego odbyło się wielkie zgromadzenie, które zgał tow. Kędziora. Przemówienie okolicznościowe wygłosił tow. Wiltos z Ostrowca; następnie przemawiał tow. Hamera o budowie Domu Robotniczego.

Przed zakończeniem zgromadzenia jeden z uczestników zabrał głos, wyrażając skrupę, że należało do „sanacji” i ofiarował na budowę Domu Robotniczego 100 zł.

Po rozmowach rzymskich Hitlerowcy są zadowoleni...

Jak hitlerowcy pojmują „współpracę” z innymi narodami

BERLIN, (PAT.) Z dobitnym podkreśleniem zadowolenia przyjęły polityczne czynniki niemieckie wyniki rozmów rzymskich, które zaakcentowały ściśle równoległość interesów i zgodnych zamiarów między Berlinem a Rzymem.

Fakt powołania się na protokół berliński z października ub. r. ku dowodowi, iż trzy zasadnicze jego wytyczne stanowiły i obecnie temat rozmów, a mianowicie: 1) sprawa paktu zachodniego, 2) Zagłębia Naddunajskiego i tym samym Austrii, 3) sprawa hiszpańska. Brak wyszczególnienia w ostatnim komunikacie rzymskim poszczególnych punktów rozmów i ograniczenie się do powo-

przed lokalu pochód z orkiestrą. Na placu Wolności przemawiali tow. Br. Mikołajewski, Wilk i przedst. Str. Ludowego, ob. Grałiński.

Władze nie zezwoliły na przejście pochodu przez most do śródmieścia, „aby się most nie zawalił”.

SLUPCA.

Odbył się pochód przez ulice miasta; przemawiali tow. Kleszcz i Kwitowski.

Następnie odegrana została sztuka p. t. „Czerwony Wiedeń walczy”.

ZAGORÓW.

Odbyła się akademie z okolicznościowymi przemówieniami.

Wierzbik-Starachowice

O godz. 11.30 wyruszył pochód, udając się do Wierzbika na rynek. Wiec zgał tow. Wiatros, przemówienie wygłosił tow. Piontek. W pochodzie i wiecu brało udział około 6000 osób. Po wiecu, w tym samym porządku, pochód udał się na plac obok lokalu Związku Metalowców, gdzie przemawiali jeszcze: tow. Wiatros, Górecki i Wziątek.

O godz. 18 w sali straży ogniowej w Wierzbiku odbyła się podniosła akademie 1-szo majowa.

Wszędzie przyjmowano z entuzjazmem rezolucję pierwszomajową.

Odpreżenie sytuacji

W górnictwie angielskim

LONDYN, (PAT.) W wyniku na rady, odbytej między ministrem górnictwa Crookshankiem a egzekutywą Federacji Górniczej, egzekutywa zdecydowała odroczyć ewentualne wręczenie przez górników wypowiedzeń umów o 2 tygodnie, t. zn. że zamiast wręczyć wypowiedzenie umów, jak to było przewidywane, w dn. 8 maja,

uczyniono to dopiero w dn. 22 b. m., a więc strajk, gdyby do niego doszło, wybuchłby dopiero w dn. 6 czerwca.

Odłożenie terminu wypowiedzenia umów o 2 tygodnie oznacza, że górnicy uważają za prawdopodobne znalezienie podstawy kompromisu.

Sprawy węglowe

Na Radzie Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy

GENEWA, (PAT.) Wczoraj zebrala się pod przewodnictwem p. Oerstedta (Dania) Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy. Po przyjęciu budżetu Międzynarodowego Biura Pracy na r. 1938, Rada zajęła się sprawą studiów nad urlopami robotników.

Na posiedzeniu popołudniowym obradowano nad zagadnieniem rozszerzenia przyszłej konferencji trójgrupowej, mającej się zająć warunkami pracy w przemyśle węglowym. W dyskusji zabrał głos delegat Polski min. Komarnicki, który poparł sugestie dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy, zmierzającą do zajęcia się całokształtem zagadnień, związanych z przemyśle węglowym, a przede wszystkim stroną ekonomiczną zagadnienia. Następnie min. Komarnicki wyraził opinię, że rozszerzenie ram przyszłej konferencji zapobiega jej przedwczesnemu

zwolnieniu, oraz jednostronnemu traktowaniu spraw węglowych jedynie z punktu widzenia wprowadzenia w życie 40-godzinnego tygodnia pracy. Wydaje mu się to tym bardziej konieczne, gdyż na posiedzeniu Rady administracyjnej zarysowały się zasadniczo negatywne stanowiska państw pozaeuropejskich. Dalszą trudność stanowi nieobecność Niemiec oraz zupełnie niewyjaśnione stanowisko Rosji. So wieckiej, której delegat zjawiał się wprawdzie w Genewie po dłuższej nieobecności, ale zasiada na Radzie Administracyjnej w charakterze tylko obserwatora. Nie umiał on zresztą dać żadnych wyjaśnień co do stanowiska, jakie zajmie Zw. Sowiecki w sprawie międzynarodowego uregulowania warunków pracy w przemyśle węglowym.

Decyzje co do terminu zwolnienia konferencji zostaną odłożone do następnej sesji Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy, która zbierze się dn. 31 maja r. b., bezpośrednio przed konferencją pracy.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

WISŁA REMISUJE Z GARBARNIA

Jedyny czwartkowy mecz o mistrzostwo Ligi, rozegrany w Krakowie pomiędzy lokalnymi rywalami: Wisłą i Garbarnią zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (0:0).

STAN ZAWODÓW O MISTRZOSTWO LIGI

Po czwartkowym meczu tabela ligowa przybrała następujący wygląd:

1) Warta	11:1	16:3
2) Wisła	11:3	20:4
3) Cracovia	10:4	20:6
4) Ruch	10:2	16:7
5) A. K. S.	10:2	13:7
6) Warszawianka	8:6	15:12
7) Garbarnia	6:6	9:6
8) Pogoń	5:7	7:11
9) Ł. K. S.	5:0	12:18
10) Dąb	0:36	0:54

WIEDENSKI F. A. C. BIŁE Ł. K. S. 5:0

W Łodzi rozegrany został międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy Florisdorfem A. C. (Wiedeń) a ligowym Ł. K. S. Zwyciężyła zastrzeżenie drużyna gości w stosunku 5:0 (2:0).

Drużyna gości była zespołem bezwzględnie lepszym technicznie i taktycznie od gospodarzy. ŁKS grał wyjątkowo słabo i w dodatku bez szczęścia.

KATASTROFALNA KLESKA EKSLIGOWEJ LEGII

W meczach piłkarskich o mistrzostwo klasy „A” okręgu warszawskiego eksligowa Legia przegrała z Polonią 1:6, tracąc prawie zupełnie szansę na powrót do Ligi. Inne wyniki: Fort Bema — Bzura 4:1. Okęcie — Pogoń (Grodzisk) 1:0, PZŁ — Ordon 4:0, CWS — AZS 3:1. PWATT — Orzeł 2:1, Orkan — Zorza 4:0, Huragan — Warszawianka 1:0.

Boks

PIERWSZE ZWYCIESTWO POLSKICH BOKSERÓW W MEDIOLANIE

W Mediolanie nastąpiło uroczyste otwarcie bokserów mistrzostw Europy. Mistrzostwa zainaugurowane zostały spotkaniem pomiędzy Polakiem Sobkowakiem a Radanem (Rumunia). Zwyciężył Polak nieznacznie na punkty.

Drugi z polskich pięściarzy Polus wylosował na przeciwnika austriackiego Jaro, bijąc go wysoko na punkty. Na zakończenie pierwszego dnia

mistrzostw, polscy bokserzy rozegrali dalsze dwa spotkania, odnosząc dwa nowe zwycięstwa.

Chmielewski spotkał się z Belgiem Claesens'em. Obawy o formę Polaka okazały się zupełnie niezasadzone i minęły już po pierwszej wymianie ciosów. Chmielewski wygrał wysoko na punkty.

Ostatni z Polaków walczył Szymura. Przeciwnikiem jego był dawny pogromca Runego Dufczyk Jorgensen. Polak górował znacznie i miał przez wszystkie rundy bardzo wyraźną przewagę.

Gry sportowe

POLSKA BIŁE CZECOSŁOWACIE I WCHODZI DO FINAŁU MISTRZOSTW EUROPY

W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo Europy w koszykówce Polska rozegrała decydujące spotkanie o wejście do finału z Czechosłowacją odnosząc zdecydowane zwycięstwo w stosunku 88:19 (13:12).

Po zwycięstwie nad Czechosłowacją, Polacy zakwalifikowali się do rundy finałowej, przy czym przeciwnikiem ich w półfinale będzie Litwa, która wyeliminowała Egipt 21:7 (8:3).

W drugim półfinale walczyć będzie Francja z Włochami.

Kolarstwo

WASILEWSKI ZWYCIEŻA W WYŚCIGU KOLARSKIM DOOKOŁA ŚLĄSKA

W czwartek odbył się na Śląsku doroczny wyścig kolarski dookoła Śląska. Bieg odbywał się na dystansie 113 km. na trasie Katowice — Mikołów — Rybnik — Zory — Pszczyna i z powrotem do Katowic. Zwycięstwo odniósł Wasilewski (Fort Bema Warszawa) w czasie 3:45:25 sek.

Lekkoatletyka

POLONIA ZDOBYWA MISTRZOSTWO LEKKOATLETYCZNE WARSZAWY JUNIORÓW

Mistrzostwa lekkoatletyczne juniorów okręgu warszawskiego zgromadziły w parku Paderewskiego przeszło 100 zawodników. W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajęła Polonia 48 pkt.

POZNANSKIE PANIE PRZEGRYWAJĄ W ŁODZI

Mecz lekkoatletyczny panie pomiędzy reprezentacją Łodzi a AZS Poznań zakończył się zwycięstwem Łodzi w stosunku 78:54.

Strajk robotników piekarskich w Rymanowie

(Kor. wł.)

Mija już dwa tygodnie od czasu, gdy robotnicy piekarscy w Rymanowie stanęli do solidarnej walki o umowę zbiorową i o poprawienie swej nędznej egzystencji.

Póki właściciele nie wywołali umowy, robotnicy — choć zarabiali grosze — nie zdobyli się na wystąpienie o podwyżkę. Dopiero sami właściciele, zrywając umowę zbiorową oraz zapowiadając obniżkę płac o 30%, poruszyli ich do walki.

Prowokacyjne żądania przedsiębiorców piekarskich w Rymanowie skłoniły robotników do pod-

jęcia zdecydowanej i bezwzględnej akcji przeciw wyzyskowi.

Abi akcja robotników piekarskich została uwięziona powodzeniem, pożądana jest pomoc, gdyż robotnicy zbyt mało zarabiali, aby mogli sobie złożyć jakieś fundusze.

Zarząd Główny wzywa swoje Oddziały do udzielania pomocy materialnej strajkującym, gdyż sprawa ich jest sprawą wszystkich robotników.

Pieniądze należy przesyłać na adres: ob. Franciszek Kozak. Rymanów, ul. Ślusarska 13.

ŻYCIE WARSZAWY

BUSKO ZDRÓJ w ziemi kieleckiej PAŃSTWOWY ZAKŁAD ZDROJOWY

Sezon kąpielowy od 1 maja do 31 października.

Kąpiele siarczano-słone i mułowe. Zakład Przyrodoleczniczy. Kąpiele słoneczne.

Wskazania lecznicze: reumatyzm stawowy i mięśniowy, gościec rzekomy i zakaźny, zeszytowanie stawów pozapalne i pourazowe. Przymiot. Choroby skórne. Choroby układu nerwowego, zapalenie nerwów, ischias. Ceny: kąpiele, zabiegów leczniczych, pensjonatów, pokoiów umeblowanych — umiarkowane.

W mies.: maju, wrześniu i październiku ceny niższe.
Dojazd: stacja kolejowa KIELCE skąd autobusami P. K. P. do BUSKA - ZDRÓJU

Morderstwo rabunkowe na Powiślu

Nocy ub. przy ul. Dobrej 36, dokonano morderstwa rabunkowego. Szczegóły nowej ofiary zbrodni, według zebranych na miejscu informacji, są następujące. We wspomnianym domu od 19-tu lat mieszkał Michał Jarmoszek, kelner w pokojach gościnnych przy handlu win Braci Sadowskich (dawnej Langner). Gdy nocy ub. około godz. 2-iej Jarmoszek powrócił z pracy do domu, stwierdził z przerażeniem, iż drzwi frontowe, prowadzące z ganku są otwarte. Po wejściu do mieszkania Jarmoszek zastał żonę swą, 39-letnią Marię, bez oznak życia, leżącą w ubraniu na otomanie. W mieszkaniu, skła-

dającym się z przedsiönka, kuchni i pokoju, panował nieład, świadczący o gospodarce rabusiów. Z szufladki w szafce nocnej zginęła biżuteria. Zbrodniarze poszukiwali prawdopodobnie gotówki, lecz przeczony Jarmoszek lokował oszczędności w P. K. O. Na miejsce przybył lekarz Pogotowia, który stwierdził śmierć, prawdopodobnie wskutek uduszenia, gdyż na szyi widnieją sine ślady. J. była bardzo ostrożną i do mieszkania nie wpuszczała obcych osób, mając drzwi zamknięte na łańcuch. W powyższym wypadku musiał być głos znajomy, skoro odważyła się otworzyć drzwi. Zbrodnia musiała być dokonana wieczorem, t. j. po godzinie 19-iej, gdy Jarmoszek poszedł do pracy. Na miejsce zbrodni przybyli przedstawiciele 1-go komisariatu, urzędu śledczego, oraz prokurator i sędzia śledczy. Po dokonaniu szczegółowych oględzin, zwłoki przewieziono do prosektoria.

Wytwórnia S. SZPIRER Pańska 16 poleca wykwintne ubiory męskie, gotowe i na zamówienia po cenach

Ubiórów S. SZPIRER Pańska 16 tel. 276-11 przystępnych. Krój pierwszorzędnym. Raty długotermin.

Co grają w teatrach? Strajk okupacyjny

TEATR WIELKI: Dziś i w niedziele doskonała opera komiczna J. Offenbacha „Orfeusz w piekle”.

TEATR NARODOWY: Dziś komedia Shawa „Korsarz i Lady” z Cwiklińską i Węgrzynem w rolach tytułowych.

W niedzielę o godz. 3.30 pp. „Pan Jowialski” z Solskim.

TEATR POLSKI gra sztukę A. Czechowa „Wiśniowy Sad”.

W niedzielę o godz. 3-iej po pol. „Pygmalion”.

TEATR NOWY: Dziś komedia Marii Pawlikowskiej „Nagroda literacka”.

TEATR MAŁY: Gra nową komedię A. Cwojdzkiego p. t. „Freuda Teoria Snów”.

W niedzielę o godz. 3-iej „Lato w Nohant”.

TEATR LETNI. Dziś komedia „Adam i Ewa”.

W niedzielę o godz. 4 pp. „Jutro niedziela”.

TEATR KAMERALNY: Dziś sztuka Jana Vaszary „Małżeństwo”.

TEATR MALICKIEJ daje o wieczór wesołą komedię „Mała Kitty i wielka polityka”.

W niedzielę po 2 przedstawienia o g. 4 pp. i o 8 w.

CYRULIK WARSZAWSKI: Dziś rewia „Słońce w Cyruliku” z H. Ordonówną, Lawińskim i Zniczem na czele zespołu.

TEATR ROZMAITOŚCI: Dziś „We solty Emil”.

TEATR „8,15” gra codziennie o peretkę „Wiktoria i jej huzar”.

TEATR „18 KŁĘDOW” Ostatnie dni „Szopka polityczna 1937”.

TEATR WIELKA REWIA (przy ul. Karowej 18) pod dyktando artystyczną Kazimierza Krukowskiego, sykuje Warszawie niezwykle miłą niespodziankę! Już niedługo odbędzie się atrakcyjna premiera nowej komedii muzycznej Szilagiego i Fisemana p. t. „Podwójne życie panny Leny”, będącej największą sensacją obecnego sezonu teatralnego w Budapeszcie.

Do premiery grana jest rewia „To warto zobaczyć”.

STOLECZNY TEATR POWSZECHNY. Dziś przy ul. Szerokiej 17 „Złoty wieniec”.

ZYDOWSKI TEATR REPREZENTACYJNY (Nowości Bielańska 5): Dziś „Na warszawskim jarmarku”.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE. Do 9 maja codziennie komedia Gogola „Ożenek”.

BUSSIA GOLDSTEIN W KONSERWATORIUM. W sobotę 8 b. m. o godz. 20.15 wystąpi z jednym recitalem w sali Konserwatorium fenomenalny młodzieńczy skrzypek sowiecki Bussia Goldstein.

Z teatrów warszawskich

„Ożenek” — komedia w 3 aktach M. Gogola. Reżyseria: B. Wasiliew-Sikiewicz.

„Rosyjskie Studio Dramatyczne” wystawiło jedną ze słabszych sztuk M. Gogola w formie jaskrawej groteski. Ujęcie takie tej sztuki wydaje się zbyteżnym ułatwieniem sobie zadania. Pewnym usprawiedliwieniem reżysera może być temat tej niezbyt pomysłodawcy komedii w założeniu jest groteskowej.

Ale skoro już sam temat jest groteskowy, nie należało wyolbrzymiać tego charakteru i w inscenizacji iść raczej po linii komediowej, by zatuszować zbyt krzywą grę aktorów.

Tymczasem inscenizator poszedł po linii najmniejszego oporu, wobec czego otrzymaliśmy widowsko nabyt uproszczone, krzykliwe i jaskrawe ponad wszelką miarę.

Dekoracje, inscenizacja, gra aktorów — wszystko to było zbyt rażące i obliczone na gust publiczności mało wybrednej. Wada reżyserii było również zbyt rozwlekane pewnych scen, zwła-

szcza mimicznych, skutkiem czego przedstawienie wydłużyło się niepomniernie.

Na czele wykonawców należy postawić p. W. Orłowa i N. Zarinę w roli swatki.

Zagrali oni swoje role raczej komediowo, nie przeciągając struny, z dużym temperamentem i poczuciem miary. W. Orłow miał przy tym wiele lekkości i wdzięku przy opanowanej całkowicie technice aktorskiej, a p. Zarina — wybitne zdolności charakterystyczne i dobrą mimikę.

Obok tej pary należałoby wymienić reżysera p. B. Sikiewicza. Rolę Padkołesina-fajtlapy zagral dobrze, z zacięciem komediowym, tylko w niektórych momentach zbaczając na tory jaskrawej groteski.

Wręcz przykre wrażenie sprawiali pp. M. Żugulajew, W. Marusin i B. Dinin w rolach zalotników.

Byli cyrkowo groteskowi i niezdolnie krzykliwi.

Reszta wykonawców — poprawna.

J. N. M.

Uchwały pracowników miejskich

Wobec stałego zwlekania przez Zarząd Miejski z załatwieniem elementarnych żądań pracowników — konferencja zarządów i delegatów Oddziałów warszawskich Związku klasowego powzięła następującą uchwałę:

Konferencja Zarządów i Delegatów Warszawskich Oddziałów Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce, po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu konferencji z Zarządem Miejskim w osobie p. Prezydenta Starzyńskiego — stwierdza, co następuje:

Ogół pracowników miejskich ze spokojem oczekiwał na rezultaty memoriału Związku z października 1936 r., uzupełnionego w dniu 15-go kwietnia 1937 r. dodatkowymi wyjaśnieniami.

Odpowiedź p. Prezydenta, który nie uwzględnił szeregu postulatów Związku nie zadowala pracowników, a uchylenie się p. Wiceprezydenta Kulskiego od konferencji w sprawach tramwajarzy, jako też pismo Biura personalnego z dn. 30 kwietnia b. r. ustalające niektóre kwestie w sposób odmienny, aniżeli było to uzgodnione z delegatami Związku — wskazują na to, że ze strony Zarządu Miejskiego niema w dalszym ciągu dobrej woli traktowania postulatów pracowników.

Konferencja, wyraża pełne zaufanie władzom Związku zai ch akcję w sprawach pracowniczych, a jednocześnie wzywa Zarząd Oddziałów do dalszej wytyczonej i nieustępliwej walki o spełnienie tych postulatów, polecając władzom Związku zwołać w najbliższym czasie zgromadze-

nia pracowników miejskich — członków Związku, celem wysłuchania sprawozdania z przebiegu dalszej akcji Związku i powzięcia ostatecznych decyzji.

Konferencja stwierdza, iż najlepszą i najsukcesyjniejszą odpowiedzią na stanowisko Zarządu Miejskiego jest dalsze organizowanie się pracowników pod czerwonym sztandarem Związku klasowego i wzmoczenie aktywności organizacyjno-agitacyjnej w terenie.

Od Redakcji: Zapytujemy w czym to interesie leży to ciągle niczym nieuzasadnione lekceważenie spraw pracowniczych. Nie jest ono napewno podyktowane interesem miasta i jego mieszkańców.

Kronika Organizacyjna

DZIELNICA MOKOTÓW. Posiedzenie Komitetu Dzielnicy Mokotów P. P. S. odbędzie się w poniedziałek dnia 10-go b. m. o godz. 7.30 wiecz. w lokalu przy ul. Racławickiej 4. Sprawy ważne. Obecność konieczna.

Ruch zawodowy

BACZNOŚĆ, BUDOWLANI! W niedzielę, dn. 9 maja, o g. 10-iej przy ul. Kaczej 7 — odbędzie się

OGÓLNE ZGROMADZENIE murarzy, cieśli, malarzy, zdunów, posadzkarzy, stolarzy, huwaulików i robotników budowlanych.

Na porządku dziennym sprawozdanie z akcji zarobkowej oraz sprawy organizacyjne.

Strajk okupacyjny

w składzie desek firmy Rubinlicht na Pradze

W składach desek i obróbki drzewa w Warszawie jest zatrudnionych kilkaset robotników transportowych, którzy pracują w najgorszych warunkach, po 15 do 16 godzin na dobę, nie są nawet ubezpieczeni na wypadek choroby.

Robotnicy postanowili przystąpić do akcji o polepszenie warunków pracy i zatrudnienie bezrobotnych.

Większość firm podpisała już umowy, które gwarantują wysunięte przez robotników postulaty.

W jednej z najbogatszych firm, która mieści się na Pradze przy ul. Lubelskiej 28 i zatrudnia kilkudziesięciu pracowników, doszło do strajku okupacyjnego.

Robotnicy od wtorku dn. 4 b.m. znajdują się na otwartym placu bezustannie, nocując pod gołym niebem na mokrej ziemi.

Właściciel firmy p. Rubinlicht interweniował kilkakrotnie w Komisariacie Policji, aby strajkujących robotników usunąć, ale Komisariat Policji nie chce się mieszać, gdyż robotnicy zachowują się spokojnie.

T. U. R.

Zarząd Warszawskiego Oddziału TUR. wyraża niniejszym serdeczne podziękowanie tow. Kwestarce i Kwestarstom, jak również wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powodzenia tegorocznej zbiórki 1-Majowej „Na oświecenie robotniczą TUR.”

Poranek artystyczny

8-mej Warsz. Drużyny Harcerzy

W nadchodzącą niedzielę, 9 maja, o godz. 12, odbędzie się w Sali Konserwatorium poranek artystyczny na rzecz letniej akcji obozowej 8-iej Drużyny Harcerzy. W poranku wezmą udział p. p. artyści i artyści: Chmurkowska, Ordonówna, Terne, Jarosy, Lawiński i Szatkowski. Przy torpedowaniu Boruński i Gimpel. Bilety w cenie od 1 zł. do 4 zł. nabywać można w gimn. im. M. Reya, pl. Małachowskiego 1, w kasie teatralnej Orbisu, oraz w Konserwatorium.

Obok składu p. Rubinlichta znajdują się baraki dla bezdomnych, po fabryce „Polus”, w których gnieździ się najgorsza biedota Pragi.

Nasza rubryka

ZAOFIAROWANIE PRACY

POSZUKIWANA SŁUŻĄCA DO MIĘDZYLESIA (młoda dziewczyna). Wiadomość w Redakcji, Wawerska 7, w sobotę rano.

POSZUKIWANIE PRACY

INŻYNIER - ELEKTRYK, były samodzielny kierownik elektrowni, z praktyką instalacyjną i fabryczną. Poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia do Administracji pod „es”, wzgl. telefon 2-33-18 od 10 — 12.

BEZROBOTNY, lat 25, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Prosi o wyręczenie go z ciężkiej sytuacji przez zaofiarywanie pracy. Adres: Józef Pawlukiewicz, Czerniakowska 72 m. 1.

OGŁOSZENIA DROBNE

PORCELANE stara, nowoczesna kryształ, marmur, majoliki i t. d. reperuje, dorabia brakujące części bez śladu. „Diana” Jasna 22 — 7, tel. 6-94-45.

Fundusz stypendialny imienia Teodora Toeplitza

Dla uczczenia pamięci i kontynuowania pracy Teodora Toeplitza, nieznanego działacza spółdzielczego, pioniera społecznego budownictwa mieszkaniowego w Polsce — Rada Naczelna Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 1937 r. postanowiła utworzyć Fundusz Stypendialny Jego imienia, oparty na następujących zasadach:

§ 1. Fundusz Stypendialny im. Teodora Toeplitza tworzy się przy WSM, jako fundusz specjalny, celem umożliwienia dzieciom robotniczym kształcenia się w gimnazjum im. Bolesława Limanowskiego na Żoliborzu. Z Funduszu im. Teodora Toeplitza będzie okazywana również pomoc w dokształcaniu się czynnym już pracownikom ruchu spółdzielczego, oraz w przeprowadzeniu studiów i badań naukowych z dziedziny planowej gospodarki, urbanistyki, budownictwa mieszkaniowego, kultury mieszkań i osiedli robotniczych.

§ 2. Fundusz Stypendialny im. Teodora Toeplitza opiera się finansowo na następujących wpływach:

a) stałej corocznej dotacji budżetowej WSM,
b) ofiarach instytucji społecznych,
c) ofiarach osób prywatnych, chcą-

cych w ten sposób uczcić pamięć Teodora Toeplitza,
d) wpływach z odsetek od kwot w punktach „b” i „c” wymienionych, zgodnie z życzeniem ofiarodawców.

Fundusz będzie ulokowany w Banku Spółdzielczym „Społem”.

§ 3. Zarząd Funduszu Stypendialnego im. Teodora Toeplitza będzie się składał z 5 osób, mianowicie: z dwóch przedstawicieli Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, względnie W. S. M. i St-nia „Szkłane Domy”, dyrektora gimnazjum im. Bolesława Limanowskiego na Żoliborzu, dyrektora gimnazjum spółdzielczego im. Romualda Mielczarskiego, względnie przedstawiciela Stowarzyszenia Szkół Spółdzielczych, ob. Jadwigi Toeplitzówny, jako przedstawicieli rodziny zmarłego.

§ 4. Szczegółowe zasady udzielania pomocy z Funduszu Stypendialnego im. Teodora Toeplitza opracuje Zarząd Funduszu.

Wszelkie wpłaty kierować należy do Banku Spółdzielczego „Społem”, Krak. Przedmieście 16, konto P.K.O. Nr. 81.800 dla Funduszu Stypendialnego im. T. Toeplitza, rachunek bież. Nr. 10.

Znakomity tenor Ignacy Dygas uległ zakażeniu

Znakomity tenor Ignacy Dygas uległ zakażeniu po zastrzyknięciu sobie za skórę jakiegoś preparatu medycznego.

Zastrzyki robił sobie sam chory i widocznie strzykawką nie była dostatecznie czysta, gdyż po paru dniach wystąpił silny obrzęk i wysoka gorączka.

Chorego artystę leczył syn, student ostatniego roku medycyny. Gdy stan chorego nie poprawiał się, wezwano jednego z najwybitniejszych lekarzy warszawskich.

Wczoraj nastąpiła poprawa w zdrowiu p. Dygasa, nie mniej prze-

to artysta będzie musiał poddać się operacji.

JEDZ Z WYCIECZKĄ ROBOTNICZĄ DO ROBOTNICZEJ GDYNI! ZIELONE ŚWIĄTKI 16 i 17 MAJA zwiedzanie portu, miasta, przejazd okrętami na Hel, nocleg, przyjęcie przez miejscowe organizacje robotnicze. Cena zł. 19.50 z opłatami dodatku. Przejazd w pociągu z miejscami do leżenia. Zapisy codziennie: ul. Wawerska 7, p. g. 13 — 15, ul. Krasińskiego 10, m. 81 (Żoliborz) g. 19 — 21.

Zgłoszenia nadsyłać niezwłocznie. Liczba miejsc ograniczona.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Ramona”.

APOLLO: „Dyplomatyka żona”.

ANTINEA: „Panowie w cylindrach” i „Oczy czarne”.

AMOR: „Panowie w cylindrach” i „Gabinet figur wojskowych”.

AKRON: „Hotel Savoy 217” i „Pat i Patachun”.

AS: „Senorita w masce”.

ANTINEA: „Bohaterowie Sybiru” i „Na dnie morza”.

BALETY: „Dama kameliowa”.

BIS: „Kapitan Błodo” i „Burza nad Andami”.

CZARY: „Królowa dżungli”.

CAPITOL: „Ordynat Michorowski”.

CASINO: „Ty co w Ostrej Bramie”.

COLOSSEUM: „Droga do sławy”.

ELITE: „Skowronek” i „Chiński słownik”.

EUROPA: „Bez świadków”.

FAMA: „Niepół”.

FLORIDA: „Panna Bring” i „Złote jezioro”.

FORUM: „Tajna brygada” i „Dodek na froncie”.

FILHARMONIA: „W zamieć żelaza i ognia”.

GDYNIA: „Zaufalem ci”.

GLORIA: „Bohater z Teksasu”.

HOLLYWOOD: „Płomienne serca”.

HELIOS: „Amerykańska awantura”.

ITALIA: „Król kobiet”.

IMPERIAL: „Cienie przeszłości” i „Kobieta i brylant”.

KOMETA: „Płomienne serca”.

Kino-Teatr KOMETA

ul. Chłodna 49, tel. 6-48-51.

Wspaniały epos bohaterstwa, poświęcenia i ofiarnej miłości

„Płomienne serca”

arcydzieło polskiej kinematografii

Na scenie REWIA

LOS: „Mały buntownik” z Shirley Temple.

MASKA: „Don Kichot” i „Żona za 100 rubli”.

MARS: „Tajna brygada”.

MEWA: „Pokusa” i „Pierwszy południe”.

MAJESTIC: „San Francisco”.

MAJESTIC p. 4

SAN FRANCISCO

J. Mac Donald-Clark Gable

75 gr. 1 zł.

Wzrost od 12 lat

NOVA TOMBOLA: „Caranga” i „Fortancera”.

MUCHA: „Straszny dwór”.

MIĘSKI: „Kochana rodzinka” i „Robert i Gloria”.

MIĘSKI poc. 6-8-10

rodwojny program

1) KOCHANA RODZINKA

(Fiip i Fiap)

2) ROBERT I GLORIA

(M. Schneider i W. Fest)

Bilety ulgowe. (Urzednicy państwowi, samorządowi i ucząca się młodzież 50 gr.)

OKO PRASKIE: „Zaloga” i „Młose niespodzianki”.

PAN: „Doręczarz nr. 13”.

PETIT TRIANON: „Wiedza szaleje” i „Furia” z Sylwią Sydney.

POPULARNY: „Zemsta Ellmana” i rewia.

PROMIEN: „Pod dwiema flagami”.

PRAGA: „Niezwyciężony Bill”.

RAJ: „Sequoia” i „Indyjski piechu-rzy”.

RIALTO: „Od wtorku do czwartku”.

RENA: „Cyk na okęcie”.

RIVIERA: „Piekło Chin”.

ROMA: „Krew na morzu”.

ROXY: „Będzie lepiej” ze Szczepkiem i Tonkiem.

SOKOL: „Moskwa — Szanghaj” i „Teatr przyjechał”.

SORRENTO: „Ada to nie wypada” i „Złochana para”.

STYLLOWY: „Klub kobiet”.

SWIT: „Zapomniana symfonia”.

SWIAT: „Biały amor” i „Ciszy”.

SWIATOWID: „Maroko”.

STUDIO: „Zwyciężyły kobiety”.

SEFINKS: „Jedna na milion” z Sonią Henie.

TON: „Romeo i Julia”.

UCIECHA